

**ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԵՐՏԵԼՈՎ ՊԱՐԱՔ ՕՊԱՍԱ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ՄԻԱՅԵԱԼ ԱՅՀԱՆԳՆԵՐՈՒ 44-ՐԴ ՆԱԽԱԳԱՅ**

Նոյեմբեր 5-ի առաւտօնեան
աշխարհ արթնացաւ նոր եւ բա-
ցառիկ երեւոյթի մը առջեւ։ Տա-
կաւին տարի մը առաջ անհաւա-
նական նկատուող իրադարձու-
թիւնը վերածուած էր իրակա-
նութեան եւ աշխարհի գերիզօր
պետութեան։ Ամերիկայի Միաց-
եալ Նահանգներու ժողովուրդը
սեւածորթ Պարաք Օպաման ընտ-
րած էր որպէս իր երկրի 44-րդ
նախագահ։

Ուրախութիւնն ու ցնծութիւնը համակեց ոչ միայն ամերիկացիներուն, այլ նաև տարածուեցաւ աշխարհի տարբեր երկիրներուն մէջ, ուր տեղի ունեցան հրապարակացին տօնախմբութիւններ:

*Օպամայի ընտրութիւնը ոչ
միայն պատմական տարողու-
թեազն է, առ նաև հայոցուհեա:*

թեամբ էր, այլ սաեւ համոզիչ։
Պարաք Օպամա եւ իր փոխ-
նախագահութեան թեկնածուն՝ ձօ
Պայտըն կարողացան փոփոխու-
թեան ենթարկել Ամերիկացի ընտ-

բական ամբողջ քարտէզը, ներ-
թափանցելով Հանրապետական-
ներու ամրոցը նկատուող հարա-
վի պահպանողական եւ աւանդա-
պաշտ նահանգներէն ներս: Ընտր-
ուելու համար անհրաժեշտ էր
270 ընտրական քուէ, իսկ Դեմոկ-
րատ Օպաման ապահովեց մօտ
350: Ան ստացաւ 63 միլիոն
Ժողովրդային ձայն (52 տոկոս),
իր Հանրապետական մշցակից

Ճ՛ռն ՄէքՔէնի 56 միլիոնի (46
տոկոս) դիմաց: Ամերիկան նա-
խագահական ընտրութիւններուն
առումով այս թիւերը կը նկատ-
ուին ջախջախիչ, նորընտիր նա-
խագահին տալով մանտաթ՝ եր-
կիրը առաջնորդելու նոր ուղ-
ղութեամբ եւ իրազործելու իր
խոստացած բարեփոխումները:
Այս գծով իր առջեւ ճամբան
հարթուած եղաւ օրէնսդիր մար-
միններէն՝ Ծերակոյտէն եւ Ներ-
կայացուցիչներու Տունէն ներս
Դեմոկրատ կուսակցութեան ար-
ձանագրած յաջողութիւններուն
շնորհիւ, մեծացնելով իրենց վա-
յելած նախկին առաւելութիւնը:

Ճարտասանական իր բա-
ցառիկ կարողութիւնները օգ-
տագործելով, Պարագ Օպամա յուս
ներշնչեց միլիոննաւոր մարդոց եւ
երիտասարդներէ բաղկացած
հմկայ շարժում մը ստեղծեց իր
շուրջ ու այդ շարժումը զինք
հասցուց ամենէն բարձր աթո-
ռին:

Նորընտիր նախագահը քաջ
զիտակցելով, որ այժմ եկած է
խօսքէն գործի անցնելու պահը
ու իր ուսերուն դրուած են խիստ
ծանր պարտաւորութիւններ,
յատկապէս վերջին ամիսներու
տնտեսական անկումին հետեւան-
քով յառաջ եկած նոր իրականու-
թիւններու եւ դժուարութիւննե-
րու լոյսին տակ, իր խօսքին մէջ
ցուցաբերեց խիստ զգուշաւո-

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Առքնտիք Աախազական Պարագանեալ Խոհանորութիւն

ըութիւն։ Ան իր յաղթանակի ելոյթին մէջ ձեռք երկարեց Հան-ըապետականներուն ու բոլոր անոնց, որոնք չէին քուէարկած իրեն, իսկ իր համակիրներուն զգուշացնելով յայտարարեց, թէ մէկ տարիին եւ նոյնիսկ մէկ շրջա-նը անբաւարար պիտի ըլլաց իրականացնելու բոլորի ակնկա-լիքները։

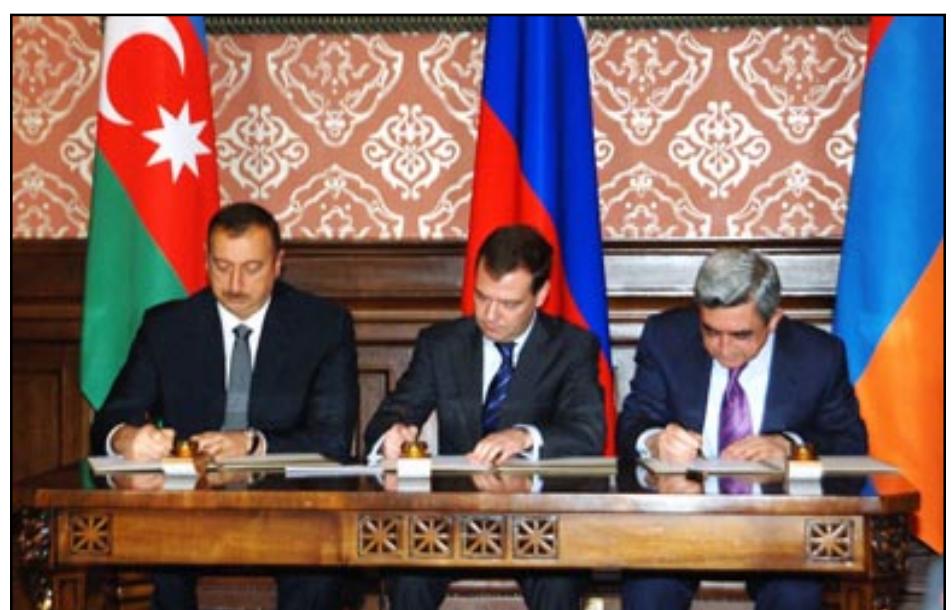
Այժմ պէտք է սպասել ու
տեսնելու թէ ժողովուրդի համ-
բերութիւնը որքան երկար պի-
տի ըլլայ եւ թէ, Նախազահ
Օպաման ինչպէս պիտի կարո-
ղանայ կառավարել, միաժամա-
նակ երկու պատերազմի մէջ
միշտուած ու տնտեսական մեծ
տագնապներ դիմագրաւող այս
հսկայ երկիրը:

**ՄՈՍԿՎԻԱՅԻ ՄԵԶ ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԵՑԱՄ ՀՈՉԱԿԱԳԻՐ՝ ՂԱՐԱԲԱԴԵԱՆ
ՀԱՐՑԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՏՐԻՏԵԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐՈՎ
ԼԵՒՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ. «ՄՈՍԿՈՎԵԱՆ ՀՈՉԱԿԱԳՐՈՎ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԱԾ Է
ՂԱՐԱԲԱԴԵԱՆ ԿԱՐԳԱԲՈՐՄԱՆ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ՓՈՒԼԻ ՍԿԻՖԲ»**

Կիրակի, Նոյեմբեր 2-ին Մոսկ-
ուայի մօտակայքը գտնուող Ռու-
սաստանի նախագահի նստավայր
«Մայենտորֆ» դղեակին մէջ կա-
յացած եռակողմ համդիպումի աւալր-
տին Հայաստանի, Ասրապէճանի եւ
Ռուսաստանի նախագահները սոո-
րագրեցին հռչակագիր՝ Ղարաբաղ-
եան հարցը լուծելու խաղաղ
միջոցներով՝ եԱՀԿ Մինսկի խուժ-
բի առաջարկած մատրիտեան
սկզբունքներու հիման մրալ:

**Սերժ Սարգսեանի, Իշխան Ալի-
ելի եւ Դմիտրի Մեդվեդելի կողմէ
ստորագրուած հռչակագիրը կը բաղ-
կանա! Հինգ կէտերէ:**

1. Յայտարարում են, որ կը
նպաստեն Հարաւային Կովկասում
իրավիճակի առողջացմանը եւ տա-
րածաշրջանում կայլունութեան եւ
անվտանգութեան մթնոլորտի հաս-
տատման ապահովմանը՝ Լեռնային
Ղարաբաղի հակամարտութեան քա-
ղաքական կարգաւորման ճանա-
պարհով, միջազգային իրաւունքի
նորմերի ու սկզբունքների եւ այդ
, որ անակներում ընդունուած որո-

Ի լիամԱլիեւ, Սերժ Սարգսեան եւ Դմիտրի Մեդվեդյեւ Մոսկուայի մէջ կ'ստորագրեն դարաբաղեան հարցի լուծման շուրջ հռչակագիրը շուրջների ու փաստաթղթերի հիման վրայ, ինչը բարենպաստ պայմաններ կը ստեղծի տարածաշրջանում տնտեսական զարգացման եւ համակողմանի համագոր-

ՄՈՍԿՈՒԱՆ ԱՐԴԻՒՆԱՅՆԵՐԻՆ ԶԻ ՀԱՒԱՏՈՒ

Սուսկուայում Հայաստանի,
Ռուսաստանի եւ Ասրաքէցձանի նա-
խազահների հանդիպումը փաս-
տացի որեւէ արդիւնք չունեցաւ,
եթէ արդիւնք չհամարենք այն
համատեղ հոչակագիրը, որ ստո-
րագրեցին նախազահները՝ հակա-
մարտութիւնը հետագայում էլ քա-
ղաքական ճանապարհով, միջազ-
գային իրաւունքի հիման վրայ
կարգաւորելու մասին։ Այդ յայտա-
րարութեան բուն նպատակը, սա-
կայն, ամենայն հաւանականու-
թեամբ, ընդամէնը հանդիպման
դէմքը փրկելն էր։ Հանդիպման,
կամ Ռուսաստանի Ռուսաստանի
համար բաւական անցանկալի կը
լինէր, եթէ եռակողմ հանդիպումը
որեւէ բանով չառանձնանար հայ-
ատրաքէցձանական նախորդ հանդի-
պումներից։ Հենց այդ առանձնա-
կիութիւնն ընդգծելու, միջնոր-
դական ջանքին որոշակի արդիւ-
նաւէտութեան տպաւորութիւն հա-
ղորդելու համար էլ մոգոնուեց
հոչակագիրը։

Կը լինեն իհարկէ քաղաքա-
գէտներ, քաղաքական գործիչներ,
մարդիկ, որոնք անկասկած այդ
հռչակագրի տակ կը նկատեն
աշխարհաքաղաքական լուրջ նրբե-
րանգներ, տարած քները յանձնելու
կամ փրկելու ենթատեքստեր, էլի
ինչ որ բաներ, նախագահների
տրամադրութեան անկում կամ
բարձրացում, հերոսութիւն, դիւա-
նագիտական հմտութիւն կամ
ապաշնորհութիւն: Սակայն այդ
ամէնն ընդամէնը կ'արդարացնեն
Ռուսաստանի հաշուարկը: Այն է՝
զոնէ ապահովել ինչ որ թուղթ, որի
մասին խօսելով հանրութիւնը,
տուեալ դէպքում դիւանագիտա-
կան եւ փորձագիտական, կը շեղուի
բուն հանդիպումից, չնկատելով
դրա առվորականութիւնն ու դա-
տարկութիւնը, եւ այդպիսով աչ-
քաթող անելով Ռուսաստանի դիւա-
նագիտական մեծ ձախողումը: Իսկ
ձախողումն իսկապէս մեծ է, այն
պարզ պատճառով, որ ուսւները
փաստացի կորցնում են իրենց վեր-
ջին շանսը՝ Ղարաբաղի միջոցով
Կովկասում յաւերժանալու հնարա-
ւորութիւնը: Խնդիրն ամենեւին

Ոուսները հասկացան, որ իրենք չեն լուծել
Աբխազիայի եւ Օսիայի հարցերը, այլ դա լուծել է
Արեւմուտքը, աւելի կոնկրետ՝ Միացեալ Նահանգները,
ռուսներին ներքաշելով Վրաստանի հետ պատերազմի
մէջ: Եւ հենց այդ գիտակցումը Մոսկուային մղեց այն
մտքին, որ եթէ Արեւմուտքը լուծեց Աբխազիայի եւ
Օսիայի հարցերը, թէկուզ շագանակներ հանելով
ռուսների ու վրացիների ձեռքով, ապա իրենք էլ գոնէ
պէտք է լուծեն Ղարաբաղի հարցը

այն չէ, որ Ռուսաստանը, ողեւորուած լինելով վրացական հակամարտութեան գօտում իր ռազմական յաղթարշաւից, որոշեց, որ այլեւս իր դէմ Կովկասում խաղչկայ եւ ինքը կարող է լընթացս լուծել նաեւ Հարաբեղի հարցը, ինչպէս որ լուծեց Արխագիայի եւ Օսիայի հակամարտութիւնները: Իրականութիւնից թերեւս մի քիչ հեռու են այն վերլուծութիւնները, թէ Արեւմուտաքը ուումներին ասել է, որ եթէ նրանք Արխագիայի եւ Օսիայի հարցերը լուծեցին, ապա պէտք է թոյլ տան, որ իրենք էլ լուծեն Հարաբեղի հարցը: Աւելի շուտ ուումները հասկացան, որ իրենք չեն լուծել Արխագիայի եւ Օսիայի հարցերը, այլ դա լուծել է Արեւմուտաքը, աւելի կոնկրետ՝ Միացեալ Նահանգները, ուումներին ներքաշելով Վրաստանի հետ պատերազմի մէջ: Եւ հենց այդ գիտակցումը Մոսկուային մղեց այն մտքին, որ եթէ Արեւմուտաքը լուծեց Արխագիայի եւ Օսիայի հարցերը, թէկուզ շաբանակներ հանելով ուումների ու վրացիների ձեռքով, ապա իրենք էլ գոնէ պէտք է լուծեն Հարաբեղի հարցը:

Բանը միայն այն չէր, որ տակը միայն Հարաբեղն էր մնացել: Բանն այն է, որ Հարաբեղը կարող էր լիովին փոխհատուցել Վրաստանի հիւսիսում ուումների կրած ստրատեգիական պարտութիւնը: Սակայն նրանց համար դրութիւնը բարդացնում էր այն, որ Արեւմուտաքին, մասնաւորապէս Միացեալ Նահանգներին, այդ

գործընթացում մնում էր շատ քիչ բան՝ ընդամէնը խանգարել ուումներին: Այսինքն, պայքարն ընթանում էր ոչ թէ այն հարթութեան վրայ, թէ ովք է լուծելու հակամարտութիւնը եւ ում խաղաղապահներն են կանգնելու Հայաստանի եւ Ատրպէցանի միջեւ, այլ ընդամէնը այն դաշտում, որ ուումներին թոյլ չտան զնալ որեւէ, անզամ ընդհանրական ձեռքերման: Դատելով Մետվետեւ-Սարգսեան-Ալիեւ հանդիպումից, դատելով այդ հանդիպման հանդէպ ուուսական հեռուստաընկերութիւնների ցուցաբերած չափազանց ժուժկալ վերաբերմունքից, կարելի է եղրակացնել, որ խանգարելու խնդիրն ամերիկացիները լուծեցին գրեթէ կատարելապէս:

Ինչ խօսք, ինչպէս լինում է սովորաբար այդօրինակ հակամարտութիւնների կարգաւորման գործընթացների պարագայում, շատ յաճախ պայմանաւորուածութիւնները ուրուագծուում են, դրսեւորում են հանդիպումներից օրեր, անգամ շաբաթներ կամ մի գուցէ ամիսներ անց, քանի որ դրանք հիմնականում լինում են ստուերացին եւ չեն յայտարարուում, դրանց իրականանալիութիւնը երաշխաւորելու համար: Սակայն բանն այն է, որ Ռուսաստանի հաշուարկն այս գէպում ակնյացորէն արուած էր կարճաժամէկտ էֆեկտի վրայ: Մոսկուան ըստ երեւոյթին մտադիր էր օգտուել այն հանգամանքից, որ Միացեալ Նահանգներում նախագահի ընտրութիւն է, որ

Այդպիսով, երեւի թէ ժամանակն է, որ ընդդիմութիւնը վերսկսկի իր ակտիւութիւնը, քանի որ ամենայն հաւանականութեամբ ժամանակաւոր դադար է սպաւում Ղարաբաղի հակամարտութեան գործընթացում։ Մինչ այդ գուցէ գործընթացը դիմադրի, համանախազահների այցերի կամ որոշակի յայտարարութիւնների տեսքով, սակայն փաստը թերեւս այն է, որ ուստական դիւնագիտական պլից-քրիկը չստացուեց, իսկ այդօրինակ որեւէ այլ ցանկութիւն ունեցող կարծես թէ չկայ։ Յամենայն դէպս իրավիճակն այնպիսին է, ֆուտպուլային լեզուով ասած, քանի որ գտնուում ենք ֆուտպուլային դիւնագիտութեան դարաշրջանում, որ յաղթանակը ձեռնոտու էր միայն ուստամերին, իսկ մնացած բոլորին յամենայն դէպս առաջման մովքին բաւարարում է ոչ ոքի արդիւնքը։

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԱԼԵԱՆ «ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԵՂԱԻՈՐՆԵՐԻՆ ՓԱՏՈՒՔ ԶԵՐ ՄԵԶ

Հնարաւո՞ր է արդեօք, որ
աշխարհի որեւէ երկրում տեղի
ունենաց Հոկտեմբերի 27-ի կամ
Մարտի 1-ի նման բացայցյալ
ոճրագործութիւն, եւ կատարուա-
ծից տարիներ, թէկուզ ամիսներ
անց տուեալ երկրի քաղաքական
գործիչները, ժողովրդի ընտրեալ-
ները, լրատուամիջոցները գլուխ
ջարդեն, բանավիճեն, «փաստար-
կեն», միմեանց բացատրեն, պար-
զաբանեն, թէ ինչ է կատարուել
իրականում եւ ով է ոճրագործու-
թեան «հռակեան» մեռառող:

թսաս «ըրազան» սեղաւորը:
Հայաստանում դա ոչ միայն
հնարաւոր է, այլև հենց ազդպէս է,
որ կայ: Ընդ որում, «իրական»
մեղաւորի փնտռութն այնքան մո-
լեգին է, այնքան նպատակասլաց,
այնքան սեւեռուն, ասես կարող է
լինել նաև անիրական մեղաւոր, եւ
բացառիկ զգնութիւն է պահանջ-
ւում իրական եւ անիրական մեղա-
ւորներին յանկարծ միմեանց հետ
չչփոթելու, չսխալուելու եւ ժո-
ղովրդին էլ թիւրիմացութեան մէջ
չօգնելու համար:

Ամեն Հոկտեմբերի 27-ի ոճից ըստ կատարուել է ոչ թէ մայրաքաղաքում, Աժ դաշինհում, այս անսահմանը համար:

**Նուն մի մոլորակում: Ամես Մարտի
1-ի սպանողը տեղի է ունեցել ոչ թէ
դարձեալ Երեւանի կենտրոնում, որին
ականատես են եղել Հազարաւոր
մարդիկ, այլ մարդկութեանն ան-
մատչելի մի վայրում:**

Եթէ կատարուել է այս կարգի
ոճիր, ինչպէ՞ս կարող են իրաւապահ
մարմինները ամենայն մանրամաս-
նութեամբ չբացայացնել գործի բո-
լոր հանգամանքները, աջնպէս, որ ոչ
մի հարցական, ոչ մի կնճիռ, ոչ մի
չփարասուած կասկած չմնայ: Միայն
մի դէպքում: Եթէ իրաւապահ մար-
մինները այս կամ այն չափով
յանցակից են կատարուածին: Հա-
կառակ դէպքում՝ ի՞նչ ժամանակա-
ւոր յանձնաժողով, ի՞նչ փաստահա-
ւաք խուլք. որ ի՞նչ ամեն: Որ
իրաւապահների առաքելութի՞ւն
ստանձնեն, նրանց գործառողթնե՞-
ու միռոցէն հոգականարնեւ:

ეღ ფირაბინ ჩრავასაშვილი...
 Մի՞թէ այդ յանձնածողովի,
փաստահաւաք այդ խմբի ստեղծ-
ման փաստը բաւարար ապացուց
չէ, որ իրաւապահները չեն կատա-
րում իրենց գործը: Հետեւաբար՝
գտնուում են հակառակ ճամբարում:
 Մեղսակից են, այսինքն, ոճրագոր-
ծութեանը: Ընդ որում, խօսքը չի

վերաբերում միայն ոստիկանութեանը, ոստիկանութեան այն ծառայողներին, որոնց հրամաններով կատարուել են ոչ իրաւաչափ գործողութիւններ, որոնք ծեծել են ցուցարարներին, յետոյ էլ՝ դատարաններում ցուցմունքներ են տալիս քաղբանտարկեալների դէմ: Խօսքը վերաբերում է նաեւ ԱԱԾ-ին, Գլխաւոր դատախազութեանը, ՀՔՄ-ին, բոլոր նրանց, ովքեր իրենց ողջ զինանոցը նպատակառողջել են կատարուածի մեղքը անմեղների վռաւ ուսուուելուն:

զիայք բարդութեաւ:
Նման բան տեղի է ունենում
միայն մի դէպքում. եթէ ինդիր է
դրուած կոծկել յանցանքը: Այլա-
պէս պետական քարոզչամեքնան,
պետական պաշտօնեաները ուժա-
յին կառուցների անթաքոյց աջակ-
ցութեամբ, անհեթեթ մեղադրանք-
ներով, խեղկատակութիւն-դատա-
վարութիւններով, անիմ աստ
քննարկումներով չէին ձգձգի յան-
ցագործներին բացայատելլ եւ ան-
մեղ մարդկանց բանտերից ազատ
առնակեւու:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԻ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՎՄԵՆՔԱՅ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱԲԻ

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱԲՐԻԵԼ ՄՈՂՈՅԵԱՆ
ՍԱՐԱԿ ՇՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՀՈՅ ՏԵՇ ԿԱՒԵԹԵԱՆ,

Հեռ. (626) 797-7680
Ֆաք. (626)797- 6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party
of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$165.00 (Air Mail)

All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.

Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ

ԵՒՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ-

«ՂԱՐԱԲԱԴԵԱՆ ԿԱՐԳԱԽՈՐՄԱՆ ԱՒՏՈՏԱԿԱՆ ՓՈՒԼԸ»

ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի հարցազրոյցը «Ա 1+»-ի հետ:

Պարոն Նախագահ, Հոկտեմբերի 17-ի Զեր Ելոյքում Դուք խստացել էք հասարակութեանը ճշտապէս իրազեկ պահել Ղարաբաղեան կարգաւորման զարգացումներին: Արդեօք Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Աղբեջանի Նախագահներ Սենվեդելի, Սարգսեանի եւ Ալիեւի Նոյեմբերի 2-ի համատեղ հոչակագիրը կարելի՞ է դիտել որպէս այդ զարգացումներից մէկը:

Նախ՝ ես չեմ մոռացել իմ
խոստումը: Աւելին, այս զրոյցն
առարկայական դարձնելու նկա-
տառումով, աւելորդ չեմ համա-
րում ընթերցողին լիշեցնել ելոյ-
թիս համապատասխան հատուածը.
«Մօտակայ ամիսներին մեզ սպա-
սում են Ղարաբաղի եւ Հայոց
պետականութեան ճակատագրի հետ
կապուած կարեւորագոյն իրա-
դարձութիւններ, որոնք այս հանգր-
ուանում երկրորդական են դարձ-
նում ներքաղաքական ինդիրները:
Մենք ուշի-ուշով հետեւելու ենք
այդ իրադարձութիւնների զար-
գացմանը, զնահատելու Հայս-
տանի իշխանութիւնների ձեռնար-
կած քայլերի համարէքութիւնը
իրավիճակի պահանջներին, հա-
սարակութեանը մշտապէս իրազեկ
պահելու Ղարաբաղեան կարգաւոր-
ման ընթացքի մասին եւ փորձելու
կանխել կամ նուազագոյնի հասցնել
հայկական կողմի շահերին սպառ-
նացող վտանգները»: Ինչ վերաբե-
րում է Ձեր բուն հարցին, ապա,
անշուշտ, մուսկովեան հռչակագիրը
գործընթացի կարեւորագոյն զար-
գացումներից մէկը պէտք է դիտել:

Հատերի մօս տպաւորութիւն է առաջացել, որ այդ հոչակագիրը ձեւական բնոյք է կրում եւ զուրկ է կոնկրետ բովանդակութիւնից: Ինչպէ՞ս կը մեկնարամք:

Այդպիսի թիւր տպաւորու-
թիւն կարող է առաջանալ Ղարա-
բաղեան կարգաւորման գործըն-
թացի ծալքերին անծանօթ մարդ-
կանց մօտ: Մինչդեռ փորձագիտնե-
րի համար հոչակագիրն, ընդհա-
կառակը, չափազանց պերճախօս է,
քանի որ նրանում յատակեցուած են
մի քանի սկզբունքքային եւ կոնկ-
րետ պահեր: Պետք է նկատի
ունենալ նաեւ, որ այդ փաստա-
թուղթն ընդհամձնը այսբերգի գա-
գաթն է, եւ նրա տակ ընկած է շատ

իսուսութիւնը միջազգային իրաւունքի երկու սկզբունքների՝ տարածքային ամբողջականութեան եւ ազգերի ինքնորոշման ներդաշնակումն է:

3. Հոչակագրի նախաբանում
եւ 4րդ կէտում, որոնցում խօսւում
է Ղարաբաղեան խնդիրը Ադրբե-
ջանի եւ Հայաստանի միջեւ ըն-
թացող ուղղակի երկխօսութեան
միջոցով լուծելու անհրաժեշտու-
թեան մասին, փաստորէն սահման-
ում է հակամարտութեան կողմերի
նոր ձեւաչափ: Հոչակագիրն, այս-
պիսով, վերջնականապէս թաղում
է ԵԱՀԿ-ի 1994 թ. Բուդապէշտեան
գագաթնաժողովի ընդունած որո-
շումը, որով Լեռնային Ղարաբաղի
հանրապետութիւնը ճանաչուել էր
որպէս հակամարտութեան երրորդ
լիիրաւ կողմ: Խակ դա նշանակում
է, որ ԼՂՀ-ն որեւէ դերակատարու-
թիւն չի ունենալու իր բախտը
վճռող բանակցութիւնների հետա-
գայ գործընթացում:

4.Մուկովեան հոչակագրի
ամենակարեւոր արդիւնքը, սա-
կայն, պէտք է համարել այն, որ նոր
ձեւաչափով սահմանուած հակա-
մարտող երկու կողմերը՝ Հայաս-
տանը եւ Աղբբեջանը, ստորագրե-
լով այդ փաստաթուղթը, պաշտօ-
նապէս իրենց համաձայնութիւնն
են տուել Մադրիդեան առաջար-
կին, ինչը աննախադէպի իրադար-
ձութիւն է Ղարաբաղեան կարգա-
ւորման ողջ գործընթացում։
Խնդիրն այն է, որ Մինսկի խմբի
համանախազահութեան նախորդ
երեք պաշտօնական առաջարկնե-
րը, այսինքն՝ «Փաթեթային»,
«Փուլային» եւ «Ընդհանուր պե-
տութեան» տարբերակները, չեն
արժանացել հակամարտող կողմե-
րի միահամուռ հաւանութեանը եւ
այդ պատճառով հանուել օրակար-
գից։ «Փաթեթային» եւ «Փուլա-
յին» տարբերակները մերժուել են
Ղարաբաղի, իսկ «Ընդհանուր պե-
տութեան» տարբերակը՝ Աղբբե-
ջանի կողմից։ Մուկովեան հոչա-
կագրի տակ դրուած Սերժ Սարգս-
եանի եւ իշամ Ալիեւի ստորագ-
րութեամբ, այսպիսով, ազգարար-
ուած է Ղարաբաղեան կարգաւոր-
ման աւարտական փուլի սկիզբը։

Դուք չմոռացա՞ք, արդեօք, նշել
նաեւ Քի-Վեստեան տարբերակը:

Քի-Վեստեան տարբերակը
Մինսկի խմբի համանախազահու-
թեան պաշտօնական առաջարկ չի
եղել: Ամէն պարագայում, այդ
տարբերակը եւս չի ընդունուել
հակամարտող կողմէրից մէկի, այն
է՝ Աղբբեցանի կողմից:

Ուղարքատանի նախաձեռնութիւնն արդէօք, չի հակասում Ձեր վերջին ելոյթում արտայայտուած այն մտքին, որ Ղարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման մէջ Վճռական ներ է խաղալու Արեւմուտքը:

Ամենեւին ոչ: Մոսկվեան հանդիպումը, թէեւ իսկապէս շրջադարձային, սակայն կարգաւորման գործընթացի առակ սկիզբն է: Այժմ այդ գործընթացը շարունակում է Եւրոպայում, իսկ աւարտուելու է, ամենայն հասանականութեամբ, Դեկտեմբեր ամսին, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում: Այսինքն, թէեւ կարգաւորման սկզբնաւորման պատիւն առերեւոյթ մատուցուել է Ռուսաստանին, սակայն նրա վերջակէտը ղնելու մենաշնորհը պատկանելու է Արեւմուտքին: Թէ՛ Սարգսեանը, թէ՛ Ալիեւը մոսկովեան հանդիպմանը մասնակցել են, եթէ ոչ հարկադրաբար, ապա անթաքոյց դժկամութեամբ, եւ միեւնոյն է, թէեւ տարբեր նկատառումներով, նրանք վերջիվերջոյ նախընտրելու են Արեւմուտքի միջնորդութիւնը:

Այդ դեպքում ի՞նչ դեռ է վերապահուած ԵԱՀԿ Մինսկի խմբին, որի գործունեութեան շարունակման անհրաժեշտութիւնը ընդգծուած է հօչակագորում:

Որքան շատ է ընդգծում
Մինսկի խմբի գործունէութեան
անհրաժեշտութիւնը եւ որքան շատ
հաճոյախօսութիւններ են շռայլ-
ուում նրա հասցէին, այնքան աւելի
խորանում են նրա ներսում առկայ
տարածայնութիւնների մասին կաս-
կածները: Մինսկի խումբը, օգտա-
կար աշխատանքային գործիք լի-
նելով հանդերձ, սոսկ արտաքին
քողածածկոյթ է՝ միջնորդ-երկր-
ների հետապնդած նպաստակների
դիւնազիտական պատշաճութիւնն
ապահովելու համար:

www.massisweekly.com

Updated every Friday

Life, Health, Group Health Disability, Long Term Care

ԱՊԱԽՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԻՌԱՋԵՏԾ է

ԵՐԲԵՔ ՈՒԾ ԶԵ ՎԵՐԱԲԵՆԵԼՈՒ
ԶԵՐ ԱՊԱԹՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ՄԻԱՍՆԹՅԱ ՄԱՐԴՈՒՄԱՆ

818 500-9585 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205

E-mail: BMaronian@AOL.com ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

«LOVE ARMENIA» - ՍԻՐԵ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

Գիտէի որ լուրջ եւ բարձրուակ համերգի մը ներկայ պիտի ըլլալի, Նոյեմբեր 1, 2008 շաբաթ երեկոյեան ժամը 7:30ին, Փաստադինացի «First Church of the Nazarene» եկեղեցու գեղեցիկ հանդիսարահէն ներս: Սակայն այդ ակնկալութիւնս ուղղակի հոգեկան եւ իմացական բարձր վայելքի մը վերածուեցաւ երեկոյի աւարտին, այնքան որ խառը հասարակութեան մը - հայ եւ օտար, ինչպէս նաև բոլոր տարիքներէ բաղկացած հասարակութեան մը հրամցուեցաւ յայտագիր մը, որ ինչպէս տվոր ենք ըսելու, բոլոր ճաշակները կը դուռացնէր:

Յայտագիրը կը սկսէր ճիշտ յայտարարուած ժամուն, որ քիչ մը տարբեր էր հայկական սովորութիւններէ: Արդարեւ փոքր արժանիք մը չէր այս, կազմակերպող դոյցին համար, յանձին Փաստադինացարքի հանրային ծառայութեան երկու անխոնջ աշխատողնուիրեալներու համար, յանձին ամերիկացի նեթ նեհարի, եւ հայագիր վահէ Աջապահնեանի, որոնք նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան հովանաւորութեամբ, սոյն ձեռնարկը գրուի հանեցին, ամիսներու տքնածան աշխատանքէ մը ետք:

Իրենց բացման խօսքերուն մէջ, նեթ եւ վահէ ընդհանուր կերպով անդրադարձան ձեռնարկի հետապնդած նպատակներուն մասին, որոնք երկուք էին.

1. Գոյացած դումարէն յատկացնել բարձրագոյն ուսման հետեւող համալսարանական ուսանողներու, որպէսզի անոնք կարենան աւելի հանդիսաւ եւ ապահով պայմաններու տակ շարունակել իրենց ուսումը,

2. Ընդհանրապէս ծանօթացնել հայ մշակոյթի ժառանգութեան գանձերը ոչ-հայ շրջանակներու:

Նոյնպէս յայտարարուեցաւ որ սոյն ձեռնարկը պիտի վերածուի տարեկան աւանդութեան մը: Հանդիսավար նեթ նեհար ճարպիկորէն սոյն տեղեկութիւնները ներկայ խանդակավառ հասարակութեան վաւերացման արժանացուց:

Ապա բեմ հարաւրուեցաւ Փաստինա քաղաքարքի հայագիր վահէ Մանկրեան եւ չինացի Յին Յուանկ, երկու հրաշալի «տուօ» հրամցուցին, զոյտ դաշնակներու վրայ, Փականինիէն եւ Առնօ Պապաջանեանէն: Ուղղակի հրաշալի էին այս երկու տաղանդաւորներու կատարումները:

Ճապէս գնահատեց եւ բարի վայելում մաղթեց ներկաներուն:

Ապա հանդիսավար նեթ ընթացք տուաւ յայտագրի դործադադարութեան:

Բեմի վրայ արդէն հաստատուած էին շուրջ 65 անդամներէ բաղկացած երկուու նուազողներ, որոնք ունեին իրենց «մարզիչները» յանձին Սալբի Քերքունեանի, Արտաշէս Սինանեանի, Փիթըր նեփնի, Քեւին Պրառնի եւ ուրիշներ: Ներկաները հաճելի անակնկալը ունեցան «Verdugo Youth Musician Orchestra» կոչուած այս խումբին տիրիժորդ-ղեկավարը տեսնելու, յանձին հայագիր համարել վրայասարդ Սամուէլ Չիլին կարեան, որ զուսպ, ինքնավստահ կերպով նուազախումբը ղեկավարեց երեք յաջորդական կտորներու ընթացքին - Ռիմսքի Գործաքով, ամերիկացի Ռոպըրթ Մամիթ, անձրեւային գեղեցիկ յօրինում մը, եւ վերջապէս հայկական երկու կտորներու միջումով - «Տըլէ Եաման» «Քոչարի» նուազախումբը արժանացաւ իսանդավառ ծափերու:

Ապա բեմ հրաւրուեցաւ ծանօթ երգիչ Ռազմիկ Մանսուրեան որ երկու անգամ բեմ գալով, ներկաներուն հրամցուց հայկական 3 երգեր, «Թուչէլ մտքով Տուն», իսկ երկու նոր երգեր:

Տաղանդաւոր եւ ճանչցուած երկու դաշնակահարներ, հայագիր վահէ Մանկրեան եւ չինացի Յին Յուանկ, երկու հրաշալի «տուօ» հրամցուցին, զոյտ դաշնակներու վրայ, Փականինիէն եւ Առնօ Պապաջանեանէն: Ուղղակի հրաշալի էին այս երկու տաղանդաւորներու կատարումները:

Ապա, երկու անգամներ բեմ գալով, Տաւիդ Պարացին խումբը իր հեղաձկուն եւ գեղեցիկ պարուժներու կողմէ, ներկայացուցին երեք պարեր - Քամանչա, Մշօ Աղջիկ եւ Հայկական ժողովրդագիրն պար: Պարացին այս խումբը ինչպէս նաեւ «Verdugo» երիտասարդական նուազախումբը այս յայտագրին ազնուաբար տրամադրուած էին «Լարք» երաժշտական ընկերակցութեան կողմէ, գեղարուեստական ղեկավար ծանօթ խօսքագր վահէ Պարսումեան:

Յայտագրի մաս կազմող վերջին միաւորները կը հանդիսանալին երիտասարդ եւ համակերպ երեք նուազողներ - դաշնակահար Լիւսի Նարկիգեան, ջութակահար Սամուէլ Չիլին կարեան, որ նաեւ վերոյիշեալ նուազախումբի տիրիժօրն էր, եւ թաւ-ջութակահար Կարիկ թերզեան, որոնք կազմած նուազողներու մասին, զանոնք մե-

Տար. էջ 17

ԽԱՎԱՏՈՒՐԵԱՆ ԴՊՐԱՑ ԴԱՍ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ՆՇԵՑ ԻՐ 30-ԱՄԵԱԿԸ

ԳԱՐԻՒԷԼ ՄՈԼՈՅԵԱՆ

Անցեալ կիրակի, Նոյեմբեր 2ին, 2008, Միացեալ Նահանգներու հանրաճանաչ խաչատուրեան դպրաց դաս երգչախումբը արժանավայել շուրջով նշեց իր հիմնադրութեան 30-ամեակը:

Արդարեւ, Հիւսիսային Ամերիկացի Արեւմտեան թեմի առաջնորդարանի հովանաւորութիւնը վայելող այս երգչախումբը իր միջարժան տարեղարձը նշեց զոյտ միջոցառումներով՝ կրօնական եւ աշխարհիկ:

Կրօնական բաժնին մէջ տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարաց զոր մատոց թեմիս Բարեխ- ծափահարութեանց:

Հախումբին կարդաց Արք. Տ. Նարեկ Աւ. Քհն. Մատարեանը; Վեհա- փառը իր գոհունակութիւնն ու ուրախութիւնը կը յացնէր ի տես երգչախումբի հոգեւոր երգերու գեղեցիկ կատարումներուն, ինչպէս նաև սրտաբուխ նուիրատութիւններուն թէ թեմէն ներս եւ թէ Մայր Հայրենիքի մէջ իրականացուող եկեղեցաշխական ծրագիրներուն:

Գերշ. Տ. Յովնան Սրբազն թեմական Խորհուրդին կողմէ գեղեցիկ կրամակար-սրբանկար մը նուիրեց երգչախումբը անխոնջ խմբավար Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանին, արժանանալով խուռ- ներամ հաւատացեալներու զերծ ծափահարութեանց:

Խաչատուրեան դպրաց դաս երգչախումբը Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի Արք. Տ. Նարեկ Աւ. Քհն. Մատարեանի եւ Արք. Տ. Շնորհ Աւ. Քհն. Տէմիրնեանի հետ

նամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, առընթերակայութեամբ Արք. Տ. Նարեկ Աւ. Քհն. Մատարեանի եւ Արք. Տ. Շնորհ Աւ. Քհն. Տէմիրնեանի: Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի:

Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի:

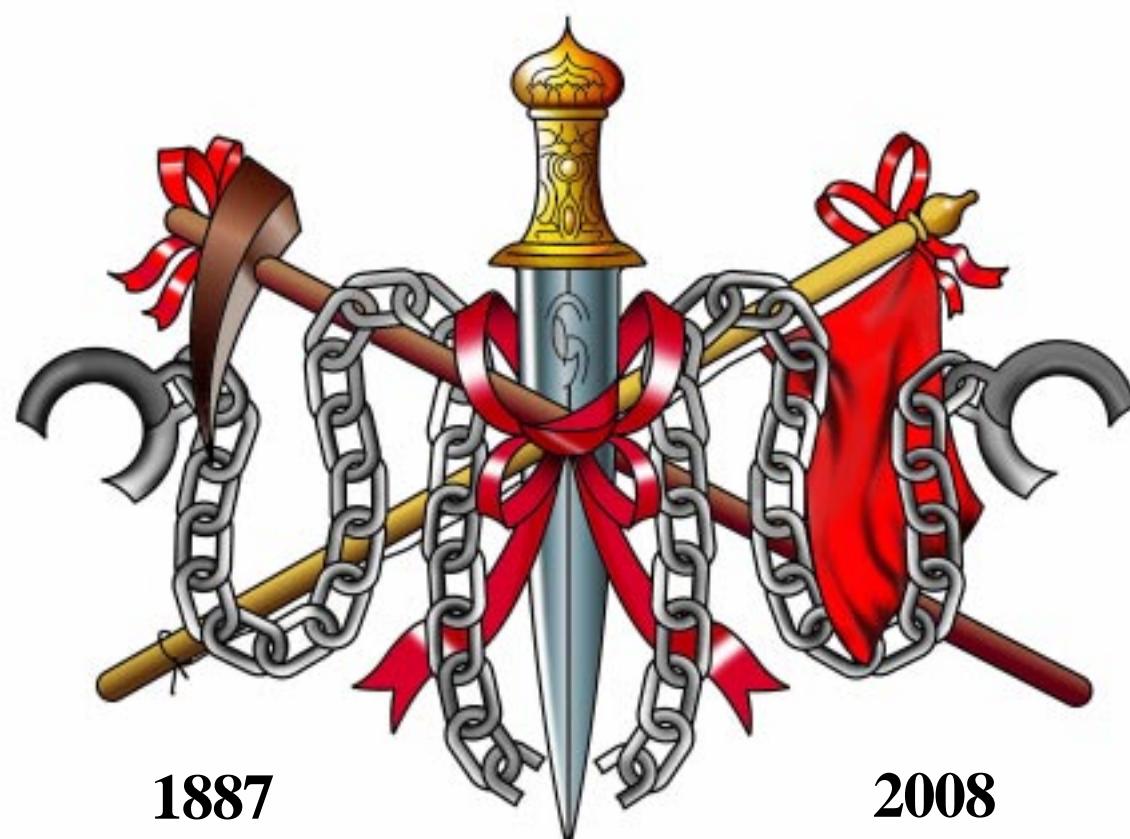
Իր քարոզին մէջ Յովնան Սրբազն բարձր գնահատեց Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբի պարզացումը իր հեղաձկուն եւ գեղեցիկ պարուժներու կողմէ, ներկայացուցին երեք նուազողներ - դաշնակահար Լիւսի Նարկիգեան, ջութակահար Սամուէլ Չիլին կարեան, որ նաեւ վերոյիշեալ նուազախումբի տիրիժօրն էր, եւ թաւ-ջութակահար Կարիկ թերզեան, որոնք կազմած նուազողներու մասին, զանոնք մե-

Ս. Պատարաց պի աւարտին տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւն ի լիշտապակ երգչախումբի անդարձ մեկնած անդամներուն:

30-ԱՄԵԱԿԻ ՅՈԲԵԼԻՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀՅԻԿ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Ս. Պատարաց պի առաջնորդ Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, առընթերակայութիւն ի լիշտապակ երգչախումբի անդարձ մեկնած անդամներուն» ճաշկերոյիթ եւ յօբելինական հանդիսաւոթիւն Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի: Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի: Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի: Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի: Հոգեպարար երգեցողութիւնները կատարուեցան Խաչատուրեան Դպրաց Դաս երգչախումբին կողմէ, Կոմիտասեան բազմաձայն եղանակով, ղեկավարութեամբ անձնուեր վարիչ Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կէօփիմեանի: Հո

ՍՈՅԵԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ 121 -ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ՄԴԿ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՎԱՐԻՉ ՄԱՐՄՆԻ

Օրուան Գլխաւոր Բանախոս՝
ՎԱՀԱՆ ՇԻՐԱՆԵԱՆ

ՄԴԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան Հայատանի Ներկայացուցիչ
«Հ Պաշտպանութեան Նախկին Փոխնախարար

ԳԵՂԱՐՈՒԵՏԱԿԱՆ ՃՈԽ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Տեղի կ'ունենայ
ՇԱԲԱԹ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22, 2008
ԵՐԵԿՈՅԱՆ ԺԱՄԼ 6-ԻՆ

**ԿԼԵՆՏԵԼԻ ԿԼՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
333 E. COLORADO BLVD. GLENDALE**

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

massis Weekly

Volume 28, No. 40

Saturday, NOVEMBER 08, 2008

In A Historic Victory Barack Obama Elected As The First African-American President Of United States Armenian-Americans Welcome Obama's Triumph

WASHINGTON--Barack Obama swept to an historic victory as America's first black president, but pleaded for time to heal and transform the superpower as he faced up Wednesday to the task of forging his promised change.

"At this defining moment, change has come to America," Obama told 240,000 euphoric supporters, many in tears, at a rally late Tuesday after defeating Republican John McCain.

Obama, 47, will be inaugurated as the 44th US president on January 20, and inherit an economy mired in financial crisis, wars in Afghanistan and Iraq and a nuclear showdown with Iran.

"Even as we celebrate tonight, we know the challenges that tomorrow will bring are the greatest of our lifetime, two wars, a planet in peril, the worst financial crisis in a century," said Obama.

"The road ahead will be long, our climb will be steep, we may not get there in one year or even one term, but America — I have never been more hopeful than I am tonight that we will get there," Obama said in his home town of Chicago.

"I promise you — we as a people will get there."

Senator Obama solidified traditional Democratic states and cut deep into the Republican territory which his rival needed to control to win the White House.

Democrats also made huge strides in Congress, boosting their majority in the Senate by five seats, with results still pending in four states, and by 20 seats in the lower House of Representatives.

Obama's win was greeted with euphoria across the United States and reverberated around the world.

New York's Times Square exploded in joy and a screaming crowd gathered outside the White House. In Kenya, where Obama's father was born, President Mwai Kibaki declared a national holiday.

Celebrations erupted from the bars of London and Sydney, with parties spilling onto the streets from Berlin to Havana and from Paris to the small Japanese town of Obama.

Obama's inauguration will complete a stunning ascent to the pinnacle of US and global politics from national obscurity just four years ago.

Obama is promising to renew bruised ties with US allies, and to engage some of the United States' fiercest foes such as Iran and North Korea. He has vowed to tackle climate change and ensure health care for all Americans.

His presidency also marks a stunning social shift, with Obama — the son of Kenyan father and white mother from Kansas — the first African American president of a nation still riven by racial divides.

Armenian-American Reaction

Obama's election triumph was welcomed by the majority of Armenian-Americans expecting the new U.S. president to end Washington's refusal to recognize the 1915 mass killings of Armenians in Ottoman Turkey as genocide.

Last week Senator Obama stated "Joe Biden and I believe that the Armenian Genocide is not an allegation, a personal opinion, or a point of view,

US president-elect Barack Obama

but rather a widely documented fact supported by an overwhelming body of historical evidence." Senator Biden as Chairman of the Senate Foreign Relations Committee not only cosponsored S.Res. 106, the Armenian Geno-

Continued on page 2

Armenian Housing Prices Drop After Long Surge

YEREVAN -- Real estate prices in Armenia have fallen slightly in 2008 after skyrocketing for seven consecutive years and fueling a construction boom that has been a key driving force behind the country's robust economic growth.

According to the State Real Property Cadastre, housing prices in the center of Yerevan, the most expensive residential area, have dropped by an average of 3 percent since the beginning of the year, compared with a price decrease of up to 1.5 percent registered in the rest of the country.

The government agency has also reported a 11 percent year-on-year decrease in the number of property deals registered from August through September. The figure was down by 16 percent from July-June 2008. The official data show that the downward has not yet affected the market value of expensive houses and plots of land as well as commercial space in the capital.

"The last time real estate prices went down was in 2000," said Vartan Gevorgian, an independent realtor. "They have only grown since then."

According to Erik Mesropian, who runs a private property research center in Yerevan, the nationwide growth has averaged between 25 percent and 30 percent annually since then.

Armenia, Azerbaijan Sign Joint Declaration Over Nagorno-Karabakh Based On Madrid Principles Levon Ter-Petrosian: Moscow Declaration Is The Start Of The Final Stage Of The Karabakh Settlement

The presidents of Armenia and Azerbaijan pledged to step up the prolonged search for a peaceful resolution of the Nagorno-Karabakh conflict but did not announce any concrete agreements after weekend talks hosted by their Russian counterpart, Dmitry Medvedev.

The two countries' presidents issued a joint declaration following Russia-mediated talks in Moscow, the first document to be signed by the two countries on the issue in almost 15 years.

Serzh Sarksian and Ilham Aliyev met in a tête-à-tête format and were later joined by Medvedev at the Meiendorf Castle outside Moscow on Sunday amid fresh international hopes for a breakthrough in Armenian-Azerbaijani peace talks mediated by Russia, the United States and France.

"The presidents of Azerbaijan and Armenia agreed to continue work, including during further contacts on the highest level, on agreeing a political resolution of the conflict in Nagorno-Karabakh and ordered their foreign ministers to intensify further steps in the negotiating process in coordination with the co-chairs of the OSCE's Minsk Group," the three leaders said in a joint declaration read out by

Medvedev.

The declaration stressed the importance of continued efforts by the group's American, French and Russian co-chairs to work out the basic principles of a Karabakh settlement acceptable to the conflicting parties. But it only vaguely alluded to a framework peace accord that was formally put forward by the co-chairs in November 2007.

Armenia and Azerbaijani are understood to have agreed to most of the key points of the proposed settlement. The mediators hoped before the Moscow talks that the two sides will overcome their remaining differences before the end of this year.

The mediating troika, including U.S. Deputy Assistant Secretary of State Matthew Bryza, held separate talks with Aliyev and Sarksian at Meiendorf later on Sunday. No details of those talks were made public and the mediators issued no joint statements afterwards.

Speaking to RFE/RL just before those talks, Yuri Merzlyakov, the Minsk Group's Russian co-chair, described

Aliyev and Sarksian shake hands, Medvedev smiling

the trilateral declaration as a "historic" document that will speed up the peace process. He noted that Armenian and Azerbaijani leaders have jointly put pen to paper for the first time since the signing in May 1994 of a Russian-mediated truce that stopped the war in Karabakh.

The talks outside Moscow, which were proposed last month by Medvedev, are widely viewed as a renewed Kremlin effort to consolidate its influence in the energy-rich Caspian after its brief war with Georgia raised tensions throughout the region.

Continued on page 2

ACNIS Looks At The Current Global Economic Crisis

YEREVAN--The Armenian Center for National and International Studies (ACNIS) has convened a policy roundtable to focus on the present-day world economic emergency and its likely impact on Armenia's economy. The meeting brought together leading analysts, policy specialists, public and political figures, NGO representatives, and members of the press.

Welcoming the audience with opening remarks, ACNIS research coordinator Syuzanna Barseghian emphasized the actuality of the topic of economic crisis. "In reality, the global economic crisis, which was ignited in the United States—and is often called a financial or a banking turmoil—does not refer to the US banking system alone, but also to the universal economy and affects Armenia's economy as well," Barseghian said.

In his intervention, Yerevan State University lecturer and leading economist Dr. Tatoul Manassarian examined the impact which today's global economic crisis is having on the economy of Armenia and the lessons being learned from this situation. According to him, this crisis was anticipated for a long time and was completely predictable but, because of the economic globalization, it encompassed an expanse that was broader than expected. "And even though Armenia does not have a stock exchange—which is the heart of economy—and is therefore 'isolated' from the global economy, this does not at all immune the country from numerous setbacks." Manassarian noted. "The most essential setback is the fact that the imports will surpass the exports four times and this means we are not a country that affects the prices, but rather one that abides to the price fluctuations. And this is because we import in accordance with the prices that are set by the global market." As for the lessons to be learned from this crisis, Manassarian pointed that Armenia's economy now must grow with an inartificial impulse; the financial sector needs to be linked with the real sector; individual steps have to be taken which will promote economic growth; the Armenian currency, the dram, should gain natural value; the economic and political elite must be detached; dependency on few allied countries ought to be eliminated; the investment field needs to be regulated; and imports have to be reduced on the account of increasing competition.

The next speaker, Slavonic University lecturer and "Political Economy" Research Institute director Andranik

Tevanian, spoke about the foreign and domestic challenges facing Armenia's economy. "The current crisis, which primarily was caused by the 'cheap-money' policy of the United States, was the first large global economic emergency of the post-industrial societies with virtual economies. And this calamity had its unavoidable bearing on Armenia's economy as well," Tevanian maintained. "The first collapse in Armenia probably was recorded in the real estate market, which was greatly dependent on the mortgage credits. The second was the reduction in the private monetary transfers, mainly from Russia and elsewhere, which hurts 600-700 thousand Armenian residents. And thirdly, the consumer market will face an immediate predicament." In Tevanian's view, Armenia also could have gained dividends from this crisis because its economy was not integrated and, if the prices of consumer goods fell, Armenia could have imported cheap products. "But, sadly, we can hardly make use of this situation. The problem is inside the country and the economic structure in different domains is either a monopoly, or an anti-competition system is in effect, plus the ruling administration and the business circle are intertwined," Tevanian stated.

In his turn, Real Estate Information Center director, Associate Professor Erik Mesropian reflected on the ongoing global economic turmoil's immediate bearing on Armenia's realty market. He underscored the importance of the changes taking place in this domain since it constitutes approximately one-third of the country's national income. "The mortgage crisis reminded us of the problems connected with the realty market, which provides a considerable portion of Armenia's GDP and is also the main source of employment," Mesropian argued. "However, Armenia is the supplier of the great majority of construction materials and the sharp increase—which is not dependent on the global processes, at all—in their prices deals a heavy blow to this sector. And therefore not only the consequences of the world economic crisis, but also those of the 'Armenian crisis' have affected this domain adversely," Mesropian maintained. According to him, as a result of Armenia's current political situation created after the presidential elections and because of the country's new tax policy, the real estate market of Armenia now has registered a reduction in demand.

A Historic Victory For Barack Obama

Continuedfrom page 1

cide resolution, but also spearheaded legislation, S.Res. 65, honoring the legacy of Hrant Dink and calling for the repeal of Article 301 of the Turkish Penal Code, which punishes discussion of the Armenian Genocide. Senator Biden has a career long commitment of integrity on Armenian issues.

Turkish Reaction

Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan, meanwhile, expressed hope that Obama will stick to the

outgoing U.S. administration's policy on the subject that has avoided the use of the word "genocide" with regard to the 1915 killings. "We hope that some theses raised during the election campaign will stay there [in the past] as campaign issues," Erdogan told reporters in Ankara.

"The relations between Turkey and America are determined not by changing [U.S.] administrations but by the strategic nature of our ties, which we believe will continue," he said, according to the AFP news agency.

Armenia, Azerbaijan Sign Joint Declaration

Continuedfrom page 1

Levon Ter-Petrosian's Statement

Opposition leader Levon Ter-Petrosian insisted on Tuesday that the presidents of Armenia and Azerbaijan have moved closer to resolving the Nagorno-Karabakh conflict despite the lack of specifics in their joint declaration.

Ter-Petrosian also stood by his earlier claims that the West is sidelining Russia to impose a "unilateral" solution on the conflicting parties, downplaying the fact that Moscow has clearly taken the initiative in the Karabakh peace process of late.

In an interview with the A1Plus.am news service, Ter-Petrosian claimed that the Moscow declaration is only "the tip of the iceberg" and that "underneath it is a much more substantive protocol." "The signatures put on the Moscow declaration by Serzh Sarkisian and Ilham Aliyev heralded the start of the final stage of the Karabakh settlement," he said.

"That process is now continuing in Europe and it will come to a close, most probably in December, in the United States," added the former Armenian president. "Although the honor of launching the settlement process

was seemingly granted to Russia, the monopoly on finishing it will belong to the West." Aliev and Sarkisian had only reluctantly agreed to attend the Russian-sponsored summit, he said.

Ter-Petrosian insisted at the same time that by signing up to the declaration the Armenian and Azerbaijani leaders officially agreed to the so-called Madrid principles of a Karabakh settlement which the U.S., Russian and French mediators formally proposed to the parties in the Spanish capital in November last year. The proposed framework agreement calls for a phased solution to the dispute that would end in a referendum of self-determination in Karabakh.

Ter-Petrosian again declined to specify whether he thinks the Madrid document is largely acceptable to the Armenian side. He instead expressed concern about some of the declaration's provisions, notably its reference to international documents relating to Karabakh. That, he said, amounts to an endorsement of UN General Assembly and Council of Europe Parliamentary Assembly resolutions that demanded an unconditional Armenian withdrawal from Azerbaijani territories surrounding Karabakh.

THE PERFECT CHRISTMAS GIFT!

Tell Me about Armenia

Early Armenians did many important things. In 420 A.D., a monk named Mesrop Mashtots created the Armenian alphabet so his people could read the Bible. The alphabet has 38 letters and includes sounds from almost all the world's languages.

By Terri Lyn Eshlian

Armenia is known for its beautiful birds. People come from near and far to see them. There are many animals, such as brown bears, wild sheep, deer, mountain goats, green woodpeckers, eagles and ospreys in the wild.

Here is a book you can **read** to your **child** which explains "**Armenia**" is more than just a word. It is a rich land with a proud heritage.

The perfect **gift** to expand the horizons of the next **generation!**

Contact: Knee Hye Children's Books
P.O. Box 2645
La Jolla, CA 92038-2645
www.kneehye.com web
info@kneehye.com email
(858) 750-8365 phone

The River Ran Red

Dr. J. Michael Hagopian

An Act Of Courage, An Act Of Love

By Lalig V. Arzoumanian Lapoyan

Friday night, October 24 2008, was the opening premiere of Dr. J. Michael Hagopian's The River Ran Red at the 11th annual Arpa International Film Festival, held in the Egyptian Theatre in Hollywood, California. Following The Voices from the Lake, 2003, and Germany and the Secret Genocide, 2004, the long awaited The River Ran Red completed The Witnesses Trilogy, all directed, written and produced by Dr. J. Michael Hagopian. The River Ran Red was yet another project sponsored by The Armenian Film Foundation, a California non-profit organization which was founded by Dr. Hagopian. The event also marked the celebration of AFF's 30 years of documentary filmmaking featuring 17 award-winning films on Armenian Subjects.

"Why did it happen? Why did it happen to the Armenians?" Dr. Hagopian often wondered. In April 1915, orders to eject Armenians from their homes were given by the minister of interior Talat Pasha, one of a triumvirate of powerful men who ruled Turkey, which also included Enver Pasha and Jemal Bey. Turks had conquered Armenian territories about 600 years prior to that, yet Armenians occupied a strategic geographical part of the Ottoman Empire. They grew more and more influenced by European ideas of justice, freedom and democracy. With a different religion, language and ethnicity, the government perceived them as a threat. "So they enflamed religious fanaticism to slaughter, deport, exterminate and wipe the Armenians off the map," emphasized Dr. Hagopian in the River Ran Red. The orders were dispatched by telegraph from Constantinople to all provinces of the Empire. First World War was used as a cover up.

Thousands of years ago, Armenians established kingdoms on the plateaus at the source of the legendary Euphrates River that ran through the supposed sites of the Garden of Eden. Those were highlands mostly pivoted by neighboring nations in Asia Minor and the Middle East, explains Dr. Hagopian. The voices of tortured compatriots summoned Dr. Hagopian all the way to the banks of the Euphrates, to look for footprints of Armenian deportees who walked along the river, and to discover survivors who could tell him about the death marches down the Euphrates to the Syrian deserts, their final graveyard. In a span of 60 minutes, the audience was embarked on a journey "home," through Dr. Hagopian's camera lenses: a pilgrimage to "the road to hell," carefully schemed and meditated upon by the Young Turk regime of the Ottoman Empire and Mustafa Kemal's Republic of Turkey on occupied lands of Historical Armenia between 1925 and 1923.

"Weep no more lady, O weep no more today

We will sing one song for the old Kentucky home

For the old Kentucky home far

away," sang the man on the train in William Saroyan's The Human Comedy. "Going home, boy - going back where I belong, he shouted."

Born in Kharpert-Mezreh, on the banks of the Euphrates, Dr. Hagopian was then a child of two. He was saved because he was hidden in a dry well under a grove of mulberry trees. His father, a surgeon, and family were among the fortunate ones who survived the calamities and found their way to Boston, which became their home away from "home."

During the last 40 years, Dr. Hagopian dedicated his life looking for eyewitness survivors of the Armenian Genocide and filming their testimonies. He traveled to 5 continents and interviewed 400 survivors who had been on the caravan trails along the Euphrates River. "I found survivors in many lands, strangers to each other, speaking in 13 different languages, but they had one story to tell the world: "We are all survivors of a simple truth. We saw a colossal genocide. We witnessed it with our own eyes." This is the story of eyewitness survivors, whose nightmares have become my own. It is the unvarnished, horrendous and incomprehensible story of the Armenian Genocide perpetrated by the Ottoman Turkish government in 1915," stated Dr. Hagopian in the River Ran Red.

"Turkish people put me in a Turkish orphanage...There were about 300 kids...Who can call Turks to prayer?...I had a good voice...I had to accept it...My father was religious...They made me dig up some of the famous celebrities who were buried in the church yard and made me urinate on them:" Harry Kurkjian, Detroit, Michigan 1985.

"My mother had no more milk to give to the baby...It's too heavy, I can't carry her anymore... Daughter, put her under the bush, let's go...I won't place my sister on the ground...She made me do it...I want to go and bring my sister...One night I was awoken by the sound of my father crying. He was sobbing just like a child. I reached out to him and wiped his tears away with my fingers...Then I heard someone singing far away in another section of the camp: Oror im anmehg aghavni (sleep my innocent dove)... I could still hear today the sound of the duet, the sound of my father crying and the melancholy lamentation of the song:" Vartouhi

Keteyian, Detroit, Michigan 1985.

"My mother said to me: Azad, run away, I'll run after you... I didn't see where she ran. We walked for a month, passing through wilderness, walking through the desert, 2 children...Suddenly we heard a voice...Water, water: a voice was calling. It was a girl. We found her buried. Only her head was above the sand. The Turk soldier had done all kinds of tortures. After torturing, after raping her, he buried her in the sand...You might as well die here like a dog. Hundreds, thousands died a dog's death, you might as well expire here...He left her and ran away." Azadouhi Aposhian, Sydney, Australia 1985.

"The lawyer gave me as a present to a Turkish family. Armenian children had no value. You could give them away, kill them, do anything you want...At night, they would massacre the men: during the day, the women and the boys...I fled to the forest...I saw the massacres...I saw it with my own eyes:" Hagop Boyarzian, Sydney, Australia 1985.

"Who I am? I couldn't tell you. I don't know... What's my real name, when I was born, where, who my parents were:" Jirair Suchiasian, Melbourne, Australia 1985.

"Suddenly we saw many babies crying, buried in the sand, only the heads above the ground. Our guards charged towards the crying babies and trampled them to death. The crying voices stopped:" John Yervant.

"All those who want to change their religion can stay...Go to the city hall and register...Quite a few stayed, rich people, they didn't want to leave behind their land and wealth...They became Muslims:" Vahran Morookian, Los Angeles 1985.

"I should hate the Turks but as I'm Christian, I must learn to forgive them, but I'll never forget the horrible tragedy that the government and some Turks imposed upon 1.5 million Armenians who perished:" Richard Ashton, Fresno, California 1986.

"In 1953 I went to the town of Gurun where I was born in 1911. Mehmet Zeidan who spoke Armenian and Turkish came to see me with other Turks in my hotel room...He put before my feet a basket of fruits and in Turkish he told me: this is from your garden...Thank you...He lifted up his arms and asked me for forgiveness. I told him: God bless you, God forgive you, but I don't know who you are...He told me he killed my father, 3 brothers and confiscated our home and garden:" Father Guergerian, retired priest of the Roman Catholic Church, New York, New York 1988.

"They would put old people, sick people, put gasoline on them and burn them to death. Not only this ditch, I saw 3, 4 other ditches. All the same way...We lived close to the river Euphrates. My brother and I would go swimming in the river. We used to see bodies floating down the river, hundreds and thousands of them:" an Arab witness, Nium Sukkar, Detroit, Michigan 1999.

Supporting the empirical research were testimonies from family members of missionaries, such as George Partridge, son of Ernest Partridge, then Christian missionary in Sevaz, Turkey, as well as archived documents, official letters, footages and photo-

graphs. German Consul Rossler in Ras ul Ain, Syria, in 1916 reported: "Three to 500 deportees were taken out from a concentration camp each day and butchered at a distance of 10 km. from Ras ul Ain." A special report from the United States consul Jessy Jackson of Aleppo to the secretary of state describes the arrival in August 1915 of 5,000 emaciated deportees from Sevaz. Another letter from the consul dated June 5, 1915 to U.S. Ambassador Henry Morgenthau, states as follows, referring to the stream of Armenian deportees: "They are being scattered over the desert to starve or die of disease in the burning heat. It is without doubt, a carefully planned scheme to thoroughly extinguish the Armenian race." A young intellectual from Constantinople, Aram Andonian's field investigations confirm the Western consular agents' reports. Hidden in the basement of Hotel Baron in Aleppo, where Jemal Pasha stayed and used as headquarters during the war, he closely monitored the activities of the Turkish government. Photographs taken by Dr. Armin Wagner in Aleppo, then member of the German Red Cross, in addition to recently discovered pictures in the German military archives further support the existing evidence.

1.5 millions Armenians died in the Genocide. The audience came to learn that some 250,000 were thrown in the Euphrates River. During the summer and fall of 1915, about 870,000 Armenians had arrived in Syria. They were spread out in three lines. One moved towards Northern Iraq. Another moved southward from Aleppo to Damascus. The largest group of 590,000 moved along the Euphrates toward Deir Zor. Along the march between Aleppo and Deir Zor, deportees died at the rate of five to 600 a day. 192,000 were butchered in Deir Zor. 200,000 were killed by sword and burned in caves in Sheddah. Convicts were let out of prison in Ras ul Ain to slaughter another 300,000 defenseless old Armenian men, women and children. "In 1916, the Armenians who had survived the death marches were forced into the Deir Zor desert. The largest massacres of the Armenian Genocide took place in the concentration camps of that desert triangle between the Euphrates and the Khabur River, the dumping ground of unwanted Armenians, the hell on earth, the place of extinction, of no return," Dr. Hagopian reiterated.

As Dr. Hagopian expressed his humble words of gratitude to all who participated in the making of The River Ran Red and the realization of his quest, his fragile voice at 95 seemed to emanate a new found inner peace: a peace similar to the one a sailor may feel when his gaze would finally meet the calm shores at dawn, after a night of relentless struggle against the turbulent waves of the ocean; the one a physician may feel at the glance of a smile on a recovering patient's face; or the one a child would feel when embraced by a doting parent. All those years of painstaking, dedicated pursuit of the lost voices of victimized compatriots had lead Dr. Hagopian home: not the one on the map, not constricted by time or space, but his home in his heart.

Continued on page 4

A Much Needed Project To Study “The State Of Armenian Studies” Globally

The Armenian Studies Program at the University of Michigan, Ann Arbor, in collaboration with the National Association for Armenian Studies and Research and other major institutions and organizations has embarked on an ambitious project to study “The State of Armenian Studies.”

Universities and the Academy of Sciences in Armenia have departments and institutes that deal with the subject. In the Diaspora, a large number of organizations, endowed chairs, and programs in academic institutions and outside devote substantial resources to promote Armenian Studies.

In the past the National Association for Armenian Studies and Research, the National Academy of Science of Armenia, the International Association for Armenian Studies have organized conferences and colloquia to study various aspects of the field; so have individual scholars. Based on these efforts and undertaking comprehensive surveys and analyses, the University of Michigan project aims at producing a first of its kind comprehensive and global Report on the “State of Armenian Studies” and making it available to all concerned by the end of 2009 with the cooperation of organizations, institutions, and scholars involved in Armenian Studies worldwide.

That report will encompass a quantitative as well as a qualitative analysis of the whole array of activities, from existing programs and their activities, books and articles published in the last decades, programs and chairs established, to gaps in knowledge, relationship between current output and advances in the social sciences and humanities in general, and future needs.

To produce that report, the Armenian Studies Program at the University of Michigan invited an initial, organizational meeting of organizations and institutions that might contribute to the planning of and logistical support to the project. That first meeting was held on September 19 and 20 on the campus of the University of Michigan.

Participating in the first meeting of the workshop were representatives of the National Academy of Sciences (Prof. Ruben Safrastyan), Yerevan State University (Prof. Albert Stepanyan), the National Association for Armenian Stud-

ies and Research (Belmont, Mass., Marc Mamigonian), the Society for Armenian Studies (US, Barlow Der Mgrtichian), the Society for Armenian Studies (Europe, Seta Claire Mouradian), the Armenian Research Center, University of Michigan-Dearborn (Prof. Ara Sanjian and Gerald Ottenbreit), and the Armenian Studies Program at the University of Michigan, Ann Arbor (Professors Gerard Libaridian and Kevork Bardakjian). The Director of the Matenadaran in Armenia, Dr. Hrach Tamrazian, was unable to attend due to a scheduling conflict, but pledged his support to the project. The president of the International Association of Armenian Studies, Prof. Valentina Calzolari, based in Geneva, could not attend because of a personal emergency but sent a full commentary on the questions posed and is fully engaged in the process.

During the next months the project will be made operational; Armenian Studies chair holders, program directors and individual scholars will be asked to contribute to the preparation of the draft report. A second, expanded meeting of the workshop will convene in the spring of 2009 to discuss and review the draft Report.

“It is obvious that Armenian Studies is critical to scholarship that will help us understand and interpret the Armenian past, culture and identity,” stated Prof. Gerard Libaridian, Director of the Armenian Studies Program at the University of Michigan and director of the project.

“But Armenian Studies also constitutes an integral part of the life of our people in Armenia and in communities in the Diaspora. Scholarship has been critical in the way the Armenian nation articulated itself in the modern era; policy and agenda making interact on so many levels. This is the time to do an inventory of our resources, think about the problems, and propose solutions,” he said. “We are delighted to have the support of all institutions and organizations concerned and I am confident we will have the support of individual scholars as well to produce as comprehensive, thoughtful, and useful Report as possible.”

This workshop is being supported by the Harry Ardashes Paul Memorial Fund of the Armenian Studies Program at the University of Michigan, Ann Arbor.

The River Ran Red

Continued from page 3

Armenian survivors’ eyewitness testimonies so diligently and meticulously gathered by Dr. Hagopian in The River Ran Red, supported by thorough archival research, belie the Turkish claims to innocence. Their accounts affirm that the deportation was a code for extermination, that the annihilation was predetermined and that the plans were centrally made. Among all the survivors who had witnessed on the screen, Dr. Hagopian is the only one who is still alive: a true leader in courage, compassion, perseverance, humanity and commitment to justice.

The nostalgic timber of the Armenian “dudug”, ancestral “sharakans”, and the melodious chants of the somber deportees joined their footsteps. The

scenery was majestic: the pure indigo blue of the Euphrates, the lush vegetation on the enclaves. It was hard to believe that such beauty could have witnessed such enormous cruelty. “Where are you, God?” Women lamented. “Why did you leave us alone in such calamities?” Yet the atrocities were man made. They turned the Euphrates waters red, clogged its banks with corpses of innocent victims, young and old. Time washed the calamities away. Euphrates and its banks preserved their vehement beauty. So has the spirit of the Armenian people. As for the victims who succumbed at the strike of the sword, they were present among us in the theatre that night, and will always remain alive and honored in the collective consciousness of the Armenian people.

85th-Anniversary Celebration Of The Founding Of Armenian Evangelical College In Beirut, Lebanon

Armenian Evangelical College in Beirut, Lebanon

BEIRUT, LEBANON -- The 85th anniversary celebration of the Armenian Evangelical College, the first Armenian high school of the post-genocide Armenian diaspora, was held on Sunday, October 19, 2008 at the UNESCO Hall under the auspices of the Armenian Evangelical Union of the Middle East, with over 650 guests in attendance.

After the singing of the Armenian and the Lebanese National Anthems, the ceremony began with an invocation offered by Rev. Hagop Sarkissian pastor of the Armenian Evangelical First Church.

Dr. Arda Ekmekji, Dean of Arts and Sciences at Haigazian University welcomed the public and subsequently introduced the guest speakers of the evening. Mrs. Jeanette Kassouny - a former student and teacher of AEC – was the keynote speaker for the event, brought specifically for the occasion from Los Angeles. Mrs. Kassouny addressed the public in Armenian by offering a brief overview of the school and its Armenian Evangelical mission from inception to the present.

Furthermore, Kassouny highlighted the factors, which lead to the foundation of the Armenian Evangelical College 85 years ago.

“85 years later, as we look back, we find many Alumni, in Lebanon and all over the world, who are proud keepers of the school’s mission, education, and who excel in various professions with gratitude for their development and education at AEC,” Kassouny said.

Kassouny quoted Rev. Manasseh Shnorhokian, a respected pastor, an educator, and author of 2 Armenian Evangelical publications: “AEC has been a leader in our educational life; it has been a lighthouse with its mission in our education system.” She concluded by stating simply, “Let the light of AEC continue to shine.”

Dr. Abbas Kassem, former Arabic literature and history teacher of AEC, also took the podium to deliver a speech in Arabic. He emphasized the quality of education and values espoused by AEC in a multiethnic society - values unique to the AEC, particularly during the intense

Lebanese Civil War.

The ceremony was attended by Dr. Paul Haidostian, Chairman of the Central Committee of the Union of Armenian Evangelical Churches in the Near East, and President of Haigazian University, who also represented the AEUNA president Rev. Mgrditch Karageuzian, along with prominent Armenian dignitaries, Lebanese officials, parents and friends.

The speeches were followed by a musical program, consisting of a selection of operatic arias performed by mezzo-soprano Lena Kurkjian, followed by a musical selection performed by pianist Garo Avessian, cellist Shushan Artinian and pianist Ani Balabanian, and a selection of songs by AEC choir conducted by Nectar Plazian and accompanied by Maria Palazian.

The musical interlude was followed by a presentation prepared by Shushan Artinian, highlighting the school’s history, heritage and mission, as well as cultural, athletic and academic achievements throughout the years.

The ceremony concluded with the presentation of a special plaque to Principal Dr. Zaven Messerlian by the Board of Directors in appreciation of his 41 years of dedication to the school, and considerable effort in connection with the jubilee celebration. He in turn thanked the Board for the honor, and noted that all achievements past and present were done with faith, and hoped the school would look to the future with the same faith.

Finally, published on this occasion was an album-memorial book containing a brief history of the school, with the names and photos of all the graduating classes since 1927 to the present.

The 85th-anniversary celebration ended with a reception and a cake-cutting ceremony at the Intercontinental Phoenicia, during which, philanthropist Raffi Manoukian, whose generous contribution helped to make the event possible, and the guest speakers and performers of the evening were presented with 85th-anniversary appreciation awards.

ՀԵՐՈՍԱՍԱՐԾ

ՀԱՅՆՈՅ ՀԵՐՈՍԱՍԱՐԾԻ 88-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ, ՀՈԳԵՐԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ ԵՒ ՄԱՏԱՂՈՐԾՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱԹՈՆ ՈՈՒԺ-Ի ՄԵԶ

Արք. Տ. Ներսէս Քինյ. Ճէպէնեան եւ Արք. Տէր Արէլ Քինյ. Մանուկեան
կը կատարէն մատաղի օրինութիւնը

Պաթօն Ռուժ: Ամերիկայի Մի-
ացեալ Նահանգներու Լուիզիանան
նահանգի մայրաքաղաքին անունը
վաղուց արդէն սփիւռքահայ մէր
կեանքին մէջ դարձած է ըմբռում:
Մերձաւոր Անդենելքի երկիրներէն՝
Սուրբային եւ Լիբանանէն, յատկա-
պէս 70-ական թուականներէն ետք,
Միացեալ Նահանգներ ներգաղթած
ծագումով հաճընցի Քալթաքճան
եւ Մութաֆեան ընտանիքներ,
շրջակալիքի հայութեան հետ սերտ
կապեր հաստատելով դարձած են
համայնք՝ ծաւալելով ազգային-
մշակութային երախտաշատ գոր-
ծունէութիւն: Հայադրոշմ այս հա-
մայնքի ներկայութիւնը սփիւռքա-
հայ մէր իրականութեան մէջ առա-
ւել եւ չետուցաւ, երբ Տիար
Պօղոս Մութաֆեանի նման տեսլա-
կանի տէր քանի մը մարդիկ հա-
մայնքի անդամներու անվերապահ
օժանդակութեամբ Պաթօն Ռուժ-ի
մէջ իրականացուցին հայաօն եկե-
ղեցի մը կառուցումը՝ ձօնուած
Յովհաննու Ս. Կարապետ նուիրա-
կան անունին:

Արդարեւ, այս եկեղեցւոյ
խնկաբոյր կամարներուն ներքոյ
էր, որ Կիրակի, 19 Հոկտեմբեր
2008-ին, նախաձեռնութեամբ տեղ-
ուս Վարչական Խորհուրդի պատ-
ուարժան անդամներուն, գլխաւո-
րութեամբ վարչութեան ատենա-
պետ Տիար Վազգէն Քալթաքճանի
եւ համայնքի Հոգեւոր Հովիւ Արք.
Տ. Ներսէս Քինյ. Ճէպէնեանի, կազ-
մակերպուած էին Հաճնոյ Հերոսա-
մարտի 88-ամեակին նուիրուած
հանդիսութիւնները: Այս առթիւ
Զուիցերիային մասնաւոր հրաւէ-
րով քաղաքս ժամանած էր Զուից-
երիոյ Հայոց Հոգեւոր Հովիւ Արք.
Տէր Արէլ Քինյ. Մանուկեանը՝ մա-
տուցանելու օրուան Ս. եւ անմահ
Պատարագը, կատարելու Հաճնոյ
անմահ հերոսներու հոգիի լուսա-
ւորութեան նուիրուած հոգե-
հանգստեան պաշտօնը եւ օրհնելու
համար անոնց անմուաց յիշատա-
կին պատրաստուած ձիտապուր-
մատաղը:

Եկեղեցին լեցուած էր հաւա-
տացեաներու հոծ բազմութեամբ: Ոչ
միայն Պաթօն Ռուժ-ի հայ
համայնքի անդամներ, այլ նաեւ
շրջակայ քաղաքներէն՝ Հիւսթընէն
ու Նիու Օրինսկէն ահագին ազգա-
յիններ եւ հիւրեր ժամանած էին
հաղորդուելու համար հայոց հոգե-
պարար եւ մեղսաքաւիչ պատարա-
գով:

«Հայր Մեր» եւ «զՄաղմո-

նկատմամբ յաղթանակի անսասան
հաւատքով:

Որքան ալ եղեռնագործ թշնա-
մին կարծէ, թէ անարդ ցեղասպա-
նութեամբ լուծած է հայկական
հարցը, թէ ժամանակի մը ինդիր
է սփիւռքահայ վերապրող սերուն-
դին անհետացումը, իսկ բռնագ-
րաւուած հայրենիքէն դուրս արեւմ-
տահայութեան ձուլումը օտար ափե-
րուն վրայ պարզապէս անիու-
սափելի ընթացք է, միենոյն է,
վերջին խօսքը ժամանակի մաշու-
մին դէմ դիմացողինն է, պատաս-
խանը՝ յարաւետութեան մէջ է»:

Արդարեւ, յուզիչ էր յատկա-

թիւն ունեցող Հաճընէն միայն 365
հոգի յաջողած էր հերոսական նա-
հանջով մը Ատանա համիլ եւ
սոոյզ մահէն ազատիլ:

«Պէտք է միիթարուած պա-
հանք եւ ապրեցնենք Հաճընի վե-
րապրոյները. հայի պատառներու
եւ զիեստի նոր կամ հին կոռոններու
հրաւէր չէ, որովհետեւ նոքա մու-
րացկաններ եւ աղքատներ չեն.
նոքա հայրենիքի հարազատները
եւ հերոսներն են: Մեր լաւագոյնը
պէտք է տանք, որովհետեւ մի՛
ցաւիք, եթէ ըսեմ, նոքա մեզէ
լաւագոյններն են: Վասնգի պա-
հանք մեզմէ շատերը, որ Կիլիկիա-

Մատաղի պատրաստութիւնը

պէս մէջբերումը զոր քարոզիչ Տէր
Հայրը իր սրտառուչ խօսքին մէջ
ցիշատակեց՝ Կիլիկիոյ վշտակոծ կա-
թողիկոս Սահակ Բ. Խապայեանի
«ի հանգիստ Հաճընի նահատա-
կաց» ճառէն, 21 Նոյեմբեր 1920-
ին, երբ 8000 հայաշունչ բնակչու-

յով կ'երդուէին, յարթնութեան եւ
ի քուն Կիլիկիա կ'երգէին, ուրա-
ցան Կիլիկիան եւ իրենց հանգիստն
ու ապահովութիւնը այլուր փնտու-
ցին: Հաճընցիք չդաւաճանեցին Հայ-

Շար.ը էջ 17

BEAT ENTERTAINMENT PRESENTS
New year's Dinner Dance
With the nation's most Experienced DJ.
Heartbeat

Wednesday December 31st 2008 @ IMPERIAL Palace
1175 N. Lake ave. Pasadena Ca. 91104

Doors Open 8:00 pm.
Incredible show and surprises,
Gourmet 20 kinds of appetizers and 3 main courses,
Bottle of Black Label/Vodka/and Wine Included.
Tickets \$100 advance \$125 at the door

For more information please contact:
Vasken@ 818-288-7188 Or 818-956-1555.
Or email djvasken@yahoo.com

PROUD SPONSORS
PAOLO GIARDINI
Giorgio Cosani
Eurasian Automotive
MEN'S SUIT OUTLET
Vrej Pastry
Color Zone
Arka Photo
Bar & Lounge
Gianni Couture

«ԿԵԱՆՔԻ ՅՈՒՇԵՐ»Ի ՇԱՐՔԻՑ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Ա.Ի. ԳՀՆՅ. Տ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ-ԲԱԼԱՅԵԱՆ

ԱՆՁԱԼԻՆ ԵՒ ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔԸ

Տեղիս եկեղեցական յարդոյ վար-
չութիւնը ընդառաջելով Անգալիի
պատուարժան հոգաբարձութեան
խնդրան քին՝ թոյլ տուեց մեզ այցե-
լել այդտեղ, ուր Մայիս 22ին, հողին
յանձննեցինք հանգուցեալ Դադաշ
Աւետիսեանի դին:

Համաձայն մեր քաղած տեղեկութեանց, Անզալիում հայերը հաստատուել են 1854 թուին։ Հիմնադիրները եղել են Սիմոն Սիմոնեանը, Կուզնենց Աւետիքեանները։ Սպահանից այստեղ եկած հաստատուած է Յորդանանեան ընտանիքը, Թաւրիկից եկել են Իւզբեկեանները։ Վերոյիշեանների շիրիմաքարերը իբրև եկենպանի վկաներ մինչեւ այսօր մնում են եկեղեցու բակում, կիսաքանդ տիխուր վիճակում։ Հաւանաբար սոց թուականներում հիմնուած է նաեւ այս համայնքի եկեղեցին։ Ս. Աստուածածին անունով։ 1893 թուին եկեղեցուն կից, հիմնուած է Անզալիի հայոց ազգալին դպրոցի երկյարկանի շենքը, իր դասարաններով, իրեն կից նաեւ գեղեցիկ ընդարձակ սրահը։ Վերոյիշեալ շենքի կառուցման բարերարներն են եղել հետեւեալ անձինք՝ Աւագ Մելիք Ալլահվէրդեան, Արիստակէս Տ. Սարգսեան, Զումշուկ Ղազարեան, Կոստի Առուստամեան, Յարութիւն Բարայեան, իսկ Տ. Յովհաննիսեան, Փիլիպոս Գիլանեան, Սիմոն Սիմոնեան եւ պ. Ալեքսան Տ. Զաքարեան, Երկար տարիներից ի վեր կածովին վարել են երեցփոխութեան պաշտօնը։ Դեր է կատարել նաեւ Յովհակիմ Սարգսեանը։ Անզալու ներկայ հոգաբարձութեան նախագահն է Համեստ բնաւորութեամբ օժտուած Գրիշ Զաքարեանը, որ իր եռանդուն գործունէութեամբ գոյն է թողել հանրութեան։ Եկեղեցապատկան իսամուտիների թիւն է 9, որից գոյացած դրամը յատկացւում է դպրոցի ուսուցիչների ուղիկին։ Առիթից օգտուելով մի քանի խօսք կ'ուզէի ասել Անզալիի հայոց եկեղեցու անձխիթար վիճակի մասին։ Ընդհանուր առումով տիխուր է Ս. Աստուածածին եկեղեցու դրութիւնը, չունեն պատարագի յարմար զգեստներ, եղածը միայն նետելու բաժին է։ Սրբազն անօթները գուրկ են պատշաճ մաքրութիւնից։ Միթէ՞ հայ ժողովուրդը պիտի հանդուրժի իր եկեղեցին տեսնել խղճուկ վիճակի մէջ։ Նախանձախնդիր ամէն հայ արժանաւոր անհատ պիտի ցանկաց տեսնել իր եկեղեցին փառաւոր վիճակի մէջ եւ գուրգուրալ նրա վրայ ամենայն սրտցաւութեամբ։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐԻՆ

1937 թուի Յուլիս 14ին, Ան-
գալիի հոգաբարձութեան կողմից
եղած հրաւէրի համաձայն, մեկնեցի
այստեղ, Պատարագ մատուցեցի եւ
օրուան պատշաճ մի քարոզ խօսեցի
հայ հաւատացեալների համար: Այդ-
տեղ ես առիթ ունեցաց հանդիպելու
երկարամեաց ուսուցիչ՝ Մուշեղ Յով-
հաննիսեանին, որին ճանաչում էի
Թաւրիկից: Ապա Ռաշտի եկեղեցու
երեցիով, հասարակական գործիչ՝
Խաչատուր Մինասեանի հրաւէրով,
Յուլիսի 21ին, պատարագեցի տեղի
Ս. Մեսրոպ եկեղեցում, ու յաջորդ
օրը վերադարձաւ Ղազուին:

Ու այդպէս երկար տարիներ
այցելում էի Ռաշտի, Անզալու և
Մազանդարանի զանազան քաղաքնե-

ըի հայութեանը, գոհացում տալով
նրանց կրօնական պահանջներին:

ԳԱՂՏՆԻ ԴԱՍԼՐԱՑԲՆԵՐ

1936 թուին Ռեզաշահեան դաժան տիրապետութեան շրջանում, փակուեցին երկրի բոլոր հայկական դպրոցները, այդ թւում նաեւ Ղաղուինի Ս. Վարդանեան ազգային դպրոցը: Փոթորկուած էր իրանահայութեան կեանքը: Անյապաղ գործի անցնելով կազմակերպեցի հայերէնապիտութեան գաղտնի դասընթացները եւ հակառակ ազգային մարմինների մէջ եղող մի քանի պահպանողական անձանց պնդումներին, կրօնի դասաւանդման անուան տակ, սկսեցի հայերէն դասեր տալ եկեղեցում եւ զանազան վայրերում: Դասագրքերի պակասը խիստ զգալի էր: Ուստի դասագրքերը ձեռագրով բազմացնելով, յանձնում էինք երեխաններին, որոնք գրքերը իրենց հազուսաների տակ թագցրած, շաբաթական մի քանի ժամ զալիս էին եկեղեցի եւ հայերէն սովորում: Այսպէս շարունակուեց մինչեւ Զրդ պատերազմի սկիզբը, երբ զրութիւնը փոխուելով վերաբացուեցին հայկական դպրոցները:

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ
1938 թուի գարնանը, Սովետական Խերթական Հանրապետություն

կան Միութեան տարբեր երկրներում ապրող իրանահպատակները, նոյն պետութեան որոշումով վերադարձան իրան: Հազարաւոր հայեր եկան ու հաստատուեցին Անգալի, Ռաշտ, Ղազուին եւ Համադան քաղաքները: Ղազուին ժամանած գաղթականների վիճակը ծանր էր ու օրհասական: Տեղիս ազգային մարմինը իմ առաջարկով գումարեց եւ ընտրեց «Օգնութեան Յանձնախումբ» իմ գլխաւորութեամբ: Գործի անցնելով իսկովն չնչազութիւն կագծեցինք նորեկ հայերից եւ սկսեցինք օգնել կարիքաւորներին: Աշխատունակ այդ մարդիկ կարծ ժամանակից յետոյ անցան գործի, ոմանց տեղաւորեցինք գործարաններում, իսկ արհեստաւորները խանութ բացեցին եւ կարծ ժամանակից յետոյ բոլորն էլ ինքնապահ դարձան: «Օգնութեան Յանձնախումբի» մէջ շատ կարեւոր եւ նշանակալից դեր ունեցան Միմոն Մարտիրոսեանը եւ Մարտիկ Հայսպանդեանը: Գաղթականների մասին մի մանրամասն յօդուած գրեցի «Ալիք»ում: Գաղթականներին օգնելու խնդրում յոյժ կարեւոր դեր ունեցաւ նաև Կամսանց Բարեգործական Միութիւնը, որն նիւթապէս օգնում էր կարիքաւորներին, չքաւորներին, հիւմաղներին եւ չքաւոր հայ աշակերտներին, վճարելով նրանց ուսման ծասերը:

Հայոց պատրիարքության մասին կանաչ ՍՄիութեան Վարչութեան կազմի մէջ էին տիկնացք Ազնիւ Քոռողլեանը, Տիգրանուհի Բարիխուղարեանը, Հայկանուշ Սահակեանը, Գայիանէ Օհանեանը, Աստղիկ Հախվերդեանը և Մաքրուհի Մատինեանը, որոնք Միութեան միւս անդամների հետ աշխատում էին օպտակարիներին:

Նորեկ հայութեան մէջ կային
նաեւ անուանի արուեստագէտներ,
յանձինս՝ դերասան Սարգիս Սվաճ-
եանի, Բալչտ-մէջստէր՝ Սարգիս
Զանբազեանի, քեամանչիստ Երեմ
Առուատամեանի, թառիստ երգա-
հան Մերգէյ Սէրգէյեանի, երգչու հի
Սուրիա Ղաջարի եւ ուրիշների:
Ազգային մարմնի մէջ եղող որոշ
մարդիկ դժուարանում էին օգնելու

այս արուեստագէտներին եւ չէին կամքենում ազգային թատերասրա-
հը տրամադրել սրանց կողմից կազմակերպուած ձեռնակրներին; Ազգային շահի տեսակէտից ելնե-
լով, ամէն կերպ օգնում էի վերո-
յիշեալ անձանց, որ կարողանան
իրենց ապրուատը հայթալիքնել: Եկե-
ղեցու բակի մի քանի սենեակներ,
իմ պատասխանատութեամբ, յանձ-
նել էի յայտնի պարուսոց Ս.
Զանբազեանին եւ դերասան Սար-
գիս Սվաճեանին, իրենց փորձերի
համար: Իսկ դպրոցական դասս-
րաններն ու թատերասրահը լեց-
ուած էր հայ գաղթականներով: Ի
պատիւ Ղազուին ժամանած ար-
ուեստագէտների, պիտի ասել, որ
նրանք իսկոյն կազմակերպեցին թա-
տերական, երաժշտական եւ պարա-
յին խմբեր եւ կարճ ժամանակում
բեմադրեցին «Արշին մալ ալան»,
«Մաշտի իբադ» օպերետները,
«Լէյլի-Մաջնուն» պատերան, բոլորն
էլ պարսկերէնով, որովհետեւ ուրիշ
լեզուով պետութեան կողմից ար-
գելուած էր: Ապա կազմակերպեցին
երաժշտական եւ պարային երեկո-
ներ եւ Ղազուինում սկսուեց Մշա-
կութային եռուն կեանք, որ երբեւէ
նախընթաց չէր ունեցել: Նորեկ
գաղթականները իրաւունք չունէին
Ղազուինից բացակայելու: Ամէն օր
ստուգուում էր նրանց բնակութեան
վայրը եւ սառրապութիւն առն-
ուում նրանցից: Մական 1944 թուին,
երբ դաշնակից բանակները մուտք
գործեցին իրան, Ղազուին բնակուող
մի խումբ գաղթականներ, տեղա-
փոխուեցին թեհրան եւ աւելի բա-
րենպաստ պայմաններ ստեղծեցին
իրենց համար:

**ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ ԹՇՈՒԱՌ
ՎԻՃԱԿՈՒՄ**

1946ի վերջներին Խեցրասի Հ.Բ.Լ. Միութիւնը 10000 բիտլի մի գումար է փոխադրել տեղույա կանանց Եկեղ. Միութեան հասցէով խիստ կարօտեալ զաղթականներին բաժանելու համար։ Արդ այս առ-թիւ երեք օրից ի վեր վերոլիշեալ Միութեան Վարչութիւնը շրջա- գայելով տեղս բնակուող զաղթա- կան ընտանիքների մօտ, կազմեց մի ցուցակ այնպիսինների, որոնք իրօք օրուայ չոր հացի կարօտ են։ Այնպիսի զաղթականներ են եղել որոնք երբ տեսել են շրջագայող կանանց խումբը, որ անձնուիրա- բար այցելում է իրենց ծով վշտե- րին բալասան դնելու եւ միխթա- րելու, արտասալթոր աչքերով նրանց ասել են. «Միթէ՞ դեռ գոյութիւն ունի ազգասիրական որեւէ Միութիւն, որ իր բարոյա- կան եւ նիւթական միջոցներով պիտի մեղմի մեր ցաւատանջ սիր- տը։ Քսան տարի է անցել մեր մարդկային կարճ կեանքից, մենք մոռացել ենք թէ մարդասիրու- թիւնը, թէ ազգասիրութիւնը, կար- ծելով որ ընդմիշտ եւ անհետ սրբուել, կորել է գթութիւնը, խիղ- ճը եւ կարեկցութիւնը հանդէպ թշուառի եւ իր ազգակցի»։ Շրջող- ները ականատես են եղել այնպիսի խեղճ զաղթականների, որոնք քնե- լու անկողին ունենալու բախտից անզամ զրկուած են եւ նրանց վիճակուած է մնալ չոր գետնին

ՄԻՒ Եւ ԳԻշեր.

Կան մի քանի վեհողի գաղթա-
կան ընտանիքներ, որ ասել են
շրջագայող կանանց խմբին, թէ
«Առայժմ մենք ի վիճակի ենք,
օգնէք անտարձներին, խիստ կարի-
քաւոր նորեկները բազմաթիւ են,
նրանք անհունապէս կարօտ են
օգնութեան, նրանց մարդասիրա-
բար փութով աջակցելը հաւասար
է դժբախտին վերահաս մահից
ազատելուն, անմեղունակ փոքրիկ
պատանիներ կան, որոնք ողորմելի
վիճակում թափառում են փողոցնե-
րում: Յապաղումը մեղք է»:

Ականջալուր լինելը բաւական չէ, ականատես լինել հարկ է: Ղազուկինի ֆերդոսի փողոցից անցնելիս նկատեցի մէկ տիրադէմ եւ դալիկացած դէմքով պատանի՝ պատին յենուած, մօտեցայ, հետաքրքրուեցի: Պատմեց որ մայրը հիւանդ պառկած է, հայրը անգործ է: Հեռացայ մորմոքուած սրտով: Յրտաշունչ ձմեռը վրայ է հասնում, շուտով վառարան, վառելիք, հազնելիք է պէտք, սրանցից զուրկ է նորեկը եւ դեռ աւելի կենսական պահանջները չեմ ասում, 10000 ըիալ զումարով վերոլիշեալ մեծ եւ խիստ կարիքներին բաւարարելը անհնար է... Գուցէ եւ այս է պատճառը որ Կանանց Միութիւնը երկնըտրանքի մէջ էր, բաժանե՞լ ստացած գումարը թէ ոչ, որ կուտի եւ աղմուկի առիթ պիտի տայ: Արդ կոչ եմ անում մեր հայ ազգացիններին, առաւելապէս Հ.Բ.Լ. Միութեան, որ փութան անվարան, մի կոկիկ գումար դնել տեղիս Կանանց Միութեան տրամադրութեան տակ, որով պիտի օրհնուի բարեգործների լիշտատակը: Մէկ կարեւոր պարագայ եւս նկատի պիտի առնել, որ գնալով բազմանում է տեղիս գաղթականների թիւը: Մեր համեստ հայ գաղութը այլեւս անկարող է օգնել թշուառներին:

Քաղցր պարտականութեան
մղումով եւ պաշտօնիս բերումով,
այցելեցի այստեղ եկած գաղթա-
կաններին անխտիր, նրանց հոգե-
ւոր միսիթարութիւն տալով, յոր-
դորեցի իրենց, սիրել մեր մայրենի
դարաւոր եկեղեցին, լինել մաքուր
աւանդապահ եւ խիստ հետեւորդ
մեր նախնիքների քաղցր եւ բարի
սովորութեանց: Երեքօրեայ մեր
այցելութեամբ՝ մեր կազմած վի-
ճակացոցը հետեւեալ պատկերը
պարզեց.

Ընտանիք 54, շունչ 214, արական 110, իգական 104 շունչ: Արհեստաւոր-սեւագործ բանուոր 14 հողի, սափրիչ 3, մամնագէտ երկաթագործ (մեխանիք) 9, ներկարար 4, մեքենավար 2, նուագող 1, դեղագործ 2, հիւմն 5, կօշկակար 1, խոհարար 1, հաշուապահ 2, ատամչուած 1, շունչ 5:

վերոյիշեալ զաղթականների
թւում կան նաեւ կիսաւարտ ուսա-
նողներ: Գաղթականների ժամանու-
մը շարունակում է, ամէն օր նորա-
նոր խմբեր են համում Ռաշտի
դարւագին: Նրանց վիճակը անմիշի-
թար է: Կառավարութեան եւ հաջ
համայնքի բարոյական եւ նիւթա-
կան աջակցութիւնը անզնահատելի
է: Այս ուղղութեամբ կոչեր են
տրուած հասարակութեան:

**ԶԵՐ ԾԱՌՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ ՎԱՏԱՒԵցԷր
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net
www.massisweekly.com**

11th International Armenia Fund

Telethon 2008

November 27, 2008 Thanksgiving Day

My home, Armenia

KSCI LA 18 8am-8pm PST Check Local TV Listings or Call **1-800-888-8897**

Webcast www.armeniafund.org

ՇՈԳԵՇԱՆգԻՒՏ

ԱԶԱՏՈՒՀԻ ՄԻՆԱՆԵԱՆԻ (ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ)
Ծն. Օգոստոս 1919, Խակենտերուն

ԱԶԱՏՈՒՀԻ ՄԻՆԱՆԵԱՆԻ (ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ) մահուանքառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի յաւարտ Ս. Պատարագի Կիրակի, Նոյեմբեր 9, 2008 կէտօք առաջ ժամը 11:00ին, վէն Նախի Ս. Պետրոս Հաց. Առաքելական Եկեղեցւու մէջ, 17231 Sherman Way:

Հանգուցեալի յիշատակը յարգողներէն կը ինդրուի ներկայ դուռուիլ:

Հոգեհանգստէն ետք հոգեծաշ պիտի մատուցուի եկեղեցւոյ «Գարակիօգեան» սրահին մէջ:

Սգակիրներ՝

Ամուսինը՝ Յակոբ Մինանեան

Զաւակները՝

Անդրանիկ եւ Արփի Մինանեան

Գրիգոր եւ Նորա Մինանեան եւ զաւակը Սերժ

Կարպիս ու Արաքսի Սվաճեան եւ զաւակը Ալէք

Մինան եւ Անժել Մինանեան ու դուստրը Թամար

Հէրի եւ Հիլտա Մինանեան ու զաւակները Մայքրը եւ Լարա

Թոռները՝

Յակոբ եւ Թիֆրնի Մինանեան եւ զաւակունք

Սերժ եւ Թալին Արսանեան եւ զաւակունք

Ժաք եւ Լորի Սվաճեան եւ դուստրը

Ժերար եւ Սանտի Մինանեան ու դուստրը

Ռաֆիկ եւ Սեղա Սվաճեան ու դուստրը

Սերժ եւ Սուզի Մինանեան եւ զաւակունք

Եղբօր տիկինը՝ Մարօ Համբարձումեան

Եղբօր զաւակը՝ Համբիկ ու Թանիս Համբարձումեան եւ դուստրը

Տագրը՝ Վարդգէս Մինանեան եւ զաւակունք

Տալլը՝ Սիրուն Կոստանեան եւ զաւակունք

Եւ համայն Մինանեան, Համբարձումեան, Կոստանեան, Պալտատեան,

Պէյէրեան, Հիւսէնճեան, Սվաճեան, Սարգիսեան, Կազէինան, Արսանեան,

Ենիկոմուշեան, Փալճի, Զաւեան, Սամուէլեան ու Նազարեան ընտանիքները,

Հարազատներն ու բարեկամները:

ՃՆՈՐՇԱԿԱԼԻՔ

Այսու կու գանք սրտագին շնորհակալութիւն յայտնելու մեր յոյժ սիրեցեալ կնոջ, մօր, մեծ մօր եւ հարազատին ԱԶԱՏՈՒՀԻ ՄԻՆԱՆԵԱՆԻ մահուան առիթով Հոլիվուտ Հիլզ Ֆորէսթ Լոն գերեզմանատան եկեղեցւոյ մէջ թաղմանական արարողութեանց մասնակցողներ նախկին Առաջնորդ Գերշ. Վաչէ Արք. Յովէէփեանին, Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանին, Առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեանին - որ Ս. էջմիածին զացեր էր պաշտօնով եւ իր առաքած ցաւակցագիրը կարդաց իր ներկայացուցիչը Պարետ Ս. Վրդ. Երէցեանը, ինչպէս նաեւ ներկայ քահանաներու:

Երկու Արքեպիսկոպոսներն ալ սրտառուչօքէն դամբանախօս արտասանեցին:

Շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլոր անոնց որոնք թաղման ալ ներկայ գտնուեցան, խնդրած էինք փոխան ծաղկեպսակի նուիրատութիւնները կատարել Հ.Բ.Լ.Մ.ի Մանուկենա-Տէմիրճեան վարժարանին նաեւ քարդով, հեռագրով, նամակով ցաւակցողներուն, հոգեծաշի ընթացքին ցաւակցական ելոյթ ունեցողներուն:

ՅԱԿՈԲ ՄԻՆԱՆԵԱՆ,
ՄԻՆԱՆԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈՒԺԱՆ ԵՒ ՀԱՐԱՋԱՏՆԵՐ

ՎԱՐՉՈՒՄ ՄԻՆԱՆԵԱՆ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA

ՀԵՂԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

www.massisweekly.com

ՇՈԳԵՇԱՆգԻՒՏ

ԱՐՇՈ ՊԱՐԻԿԵԱՆ-ԱԲԱՐՏԵԱՆ

ԱՐՇՈ ՊԱՐԻԿԵԱՆ-ԱԲԱՐՏԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, Նոյեմբեր 16, 2008ին, վէն Նախի Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ մէջ, 17231 Sherman Way, յաւարտ Ս. Պատարագի:

Սգակիրներ՝

Զաւակը՝ Գօգո եւ Տիքո Աբարտեան եւ զաւակները
Դուստրերը՝ Հէնազ եւ Սէմ Պէքէրեան եւ զաւակները

Անի եւ Կէրի իվան եւ զաւակները

Եղբայրը՝ Յարութ Պարիկեան

Եւ համայն Աբարտեան, Խայեան, Քէտէրեան, Զիլինկիրեան, Կարազպետեան, Պէքէրեան, Շիրըտմեան, Իվան, Փանոսեան, Տէր Պետրոսեան, Կիւլճեան, Թաթուլիեան, Տէր Եղիայեան, Ետալեան, Քաֆէզեան ընտանիքներն ու հարազատները:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՔՐՈՒՀԻ ԳՈՒՅՑՈՒՄԵԱՆԻ մահուան տիսուր առիթով Սահարա ճաշարնաի տէրեր Գօգո եւ Կարօ Գրիգորեան եղբայրներ իրենց խորագաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն ողբացեալի ընտանեկան պարագաներուն ի մասնաւորի Տէր եւ Տիկ. Դաւիթ եւ Սիլվա Գույումնեաններուն, եւ Տէր եւ Տիկ. Վահէ եւ Մարօ Աշապահեաններուն։
Առ այդ \$50 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին։

ԲԱՑՈՒԱԾ Է

Հիպենոսարուժութեան կեղրոն

ղեկավարութեամբ՝

Փորձառու բժիշկ Արթին Սաղրեանի

Փաստինայի մէջ

Ամէն օր՝

առաւոտեան ժամը 10:00էն մինչեւ կ.ե. ժամը

3:00

Հասցէ 1060 N. Allen Ave. 2nd floor Unit E
Pasadena CA 91104

Հեռախոս (818) 434-8118 միայն ժամադրութեամբ
«Միու մարմնի վրայ» բուլացման (relaxation) միջոցաւ կը դարմանուին։

-Մարմնային բրոնիկ հիւանդութիւններ, արեան գերմնշում, շաբարախտ, ազմա, եւայլն։

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

2

alltime **armenian** favorites

KOHAR

Symphony Orchestra and Choir

HP-AD08-12E

www.hayasa.us